

Нове щомісячне опитування підприємств

Випуск 40. (08.2025)
Український бізнес під час війни

Виконавець проекту:

Громадська організація «Інститут економічних досліджень та політичних консультацій»

Автори звіту:

Оксана Кузяків, виконавча директорка ГО «Інститут економічних досліджень та політичних консультацій», керівниця проекту «Підтримка Громадської ініціативи «За чесну та прозору митницю»

Євген Ангел, старший науковий співробітник ГО «Інститут економічних досліджень та політичних консультацій»

Анастасія Гулік, наукова співробітниця ГО «Інститут економічних досліджень та політичних консультацій»

Дарія Шаповалова, наукова співробітниця ГО «Інститут економічних досліджень та політичних консультацій»

Зміст цієї публікації є виключно відповідальністю ГО "Інститут економічних досліджень та політичних консультацій".

ГО «ІНСТИТУТ ЕКОНОМІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ПОЛІТИЧНИХ КОНСУЛЬТАЦІЙ»,

01054 Київ, Україна, вул. Рейтарська 8/5-А,

тел.: +38(044) 278-63-42; +38 (044) 278-63-60; факс: +38(044) 278-63-36

institute@ier.kyiv.ua

www.ier.com.ua

[Facebook ІЕД](#)

[Facebook За чесну та прозору митницю](#)

[Телеграм-канал «Чесна митниця»](#)

ПРО НОВЕ ЩОМІСЯЧНЕ ОПИТУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ «УКРАЇНСЬКИЙ БІЗНЕС ПІД ЧАС ВІЙНИ»

Шановні пані та панове, представляємо вашій увазі **сороковий випуск** щомісячного опитування керівників підприємств «Український бізнес під час війни».

Потреба у вичерпній інформації про економічну ситуацію є важливою для економічної політики під час війни. Для швидкого збору інформації про поточний стан економіки та прогнозування економічних тенденцій на майбутнє ІЕД проводить щомісячне опитування підприємств із застосуванням підходу кон'юнктурних досліджень (або Business Tendency Survey). Методологію BTS використовують у світі для оцінки економічної ситуації з «базового рівня» — суджень та очікувань основних економічних агентів – керівників підприємств та підприємців. Результатом кон'юнктурних досліджень є коротка, "стисла" картина економіки або окремого сектору, економічні тенденції в коротко- та середньостроковій перспективі та майбутні «поворотні» точки циклу економічної активності.

Щомісячне опитування підприємств «Український бізнес під час війни» складається з двох частин: регулярної та спеціальної. Регулярно респонденти дають відповіді на питання про зміну основних показників діяльності та короткострокові прогнози щодо майбутніх змін цих же показників. Мова йде про динаміку випуску (виробництво), реалізації (продажі), експорту, заборгованостей, цін, нових замовлень, зайнятості тощо. Оцінки та очікування щодо змін ділового клімату та фінансово-економічної ситуації на підприємстві в перспективі на пів року також у фокусі нашої уваги. У цій частині опитування використано методологію кон'юнктурних опитувань, гармонізовану відповідно до вимог Joint Harmonised EU Programme of Business and Consumer Surveys (BTS). Там, де можливо, ми будемо порівнювати дані з даними щоквартального опитування підприємств «Ділова думка», які проводяться з 1998 року. Спеціальна частина щомісячного опитування підприємств присвячена впливу війни на виробничу діяльність підприємств та експорт, оцінкам державної політики з підтримки бізнесу. У випуску використано галузевий вимір в аналізі даних.

Щомісячні тенденції презентовано в таких звітах, як цей. Щоквартальні тенденції будуть оприлюднюватися й надалі у звітах «Ділова думка: промисловість», які випускає ІЕД із липня 2002 року.

Щомісячне опитування підприємств «Український бізнес під час війни» було започатковано ІЕД на початку 2022 року як реакцію на виклики для економічного врядування, породжені повномасштабною війною росії проти України. Реалізація цієї ініціативи стала можливою завдяки змінам у плані реалізації проєкту «За чесну та прозору митницю», який фінансувався Європейським Союзом, співфінансувався МФ «Відродження» та благодійним фондом ATLAS Network (США), і відбувалась під егідою цього проєкту з травня 2022 року по грудень 2023 року. Із січня до квітня 2024 року дослідження відбувалося в рамках проєкту "Екстрена підтримка громадянського суспільства та ЗМІ у відповідь на війну в Україні", який реалізувався завдяки фінансовій підтримці Європейського Союзу. Від серпня 2024 року до лютого 2025 року публікація стала можливою завдяки підтримці Європейського Союзу та Міжнародного фонду «Відродження» в рамках спільної ініціативи «Європейське відродження України».

Ми вдячні аналітичній системі YouControl (<https://youcontrol.com.ua/>) за можливість використання даних для формування панельної вибірки.

Зміст цієї публікації є виключно відповідальністю ГО "Інститут економічних досліджень та політичних консультацій".

Зміст

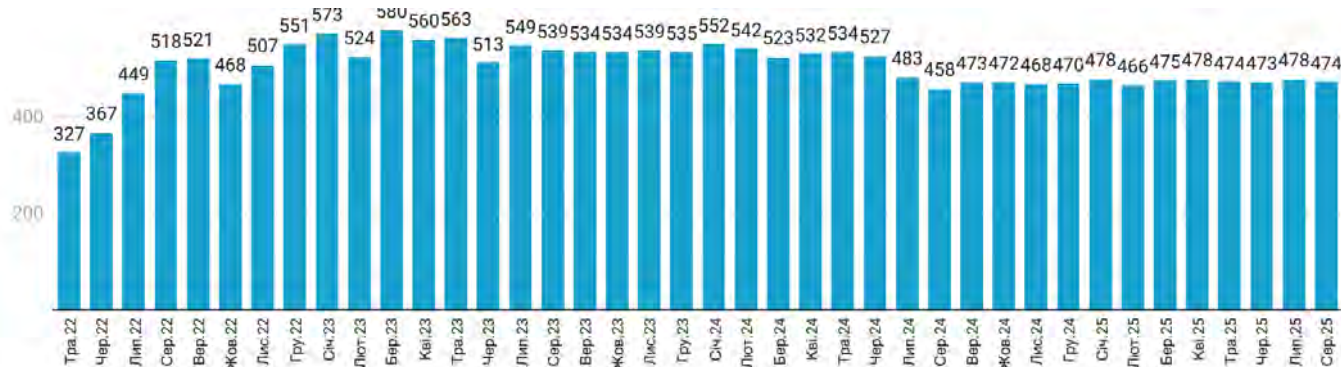
ПРАКТИЧНІ ПИТАННЯ ТА ВІДПОВІДІ, ЯКІ ДОПОМОЖУТЬ У ПРОЧИТАННІ ЦЬОГО ЗВІТУ	5
СТИСЛО ПРО ГОЛОВНЕ	7
ПОКАЗНИКИ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ТА КОРОТКОСТРОКОВІ ОЧІКУВАННЯ.....	10
ІНДЕКС ВІДНОВЛЕННЯ ДІЛОВОЇ АКТИВНОСТІ.....	10
ПОКАЗНИКИ ТА ОЧІКУВАННЯ В ПЕРСПЕКТИВІ НА ПІВ РОКУ	10
ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНА СИТУАЦІЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ.....	10
ЗАГАЛЬНОЕКОНОМІЧНЕ СЕРЕДОВИЩЕ.....	11
ПЛАНИ ЩОДО РОЗШИРЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ НА НАСТУПНІ ДВА РОКИ.....	12
НЕВИЗНАЧЕНІСТЬ	12
Дворічні очікування	12
Піврічні очікування	13
Тримісячні очікування	14
ПОКАЗНИКИ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ТА КОРОТКОСТРОКОВІ ОЧІКУВАННЯ.....	15
АГРЕГОВАНИЙ ПОКАЗНИК ПЕРСПЕКТИВ ПРОМИСЛОВOSTІ	15
ВИРОБНИЦТВО	16
Зміни щодо попереднього місяця.....	16
Очікування щодо змін виробництва	16
ПРОДАЖІ.....	17
Зміни щодо попереднього місяця.....	17
Очікувані зміни продажів.....	17
ЕКСПОРТ.....	18
Зміни щодо попереднього місяця.....	18
Очікувані зміни експорту.....	18
ЗАПАСИ СИРОВИНИ	19
Зміни щодо попереднього місяця.....	19
Очікувані зміни запасів сировини	19
ЗАПАСИ ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ	20
Зміни щодо попереднього місяця.....	20
Очікувані запаси готової продукції.....	21
НОВІ ЗАМОВЛЕННЯ.....	21
Зміни щодо попереднього місяця.....	21
Очікувані зміни нових замовлень	22
Забезпеченість замовленнями наперед.....	22
ЦІНИ НА СИРОВИНУ ТА МАТЕРІАЛИ	23
Зміни щодо попереднього місяця.....	23
Очікувані зміни цін на сировину та матеріали	24

ЦІНИ НА ГОТОВУ ПРОДУКЦІЮ (ВІДПУСКНІ ЦІНИ)	24
Зміни щодо попереднього місяця	24
Очікувані зміни цін на готову продукцію	25
ДЕБІТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ	25
Зміни щодо попереднього місяця	25
Очікувані зміни дебіторської заборгованості	26
КРЕДИТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ	26
Зміни щодо попереднього місяця	26
Очікувані зміни кредиторської заборгованості	27
ПОДАТКОВА ЗАБОРГОВАНІСТЬ	27
Зміни щодо попереднього місяця	27
Очікувані зміни податкової заборгованості	28
КІЛЬКІСТЬ ПРАЦІВНИКІВ	28
Зміни щодо попереднього місяця	28
Очікувані зміни кількості працівників	29
ПРАЦІВНИКИ У ВИМУШЕНИХ ВІДПУСКАХ	29
Зміни щодо попереднього місяця	29
Очікувані зміни кількості працівників у вимушених відпустках	30
КВАЛІФІКОВАНІ ТА НЕКВАЛІФІКОВАНІ ПРАЦІВНИКИ	30
Кваліфіковані працівники	31
Некваліфіковані працівники	31
СПЕЦІАЛЬНА ЧАСТИНА ОПИТУВАННЯ	32
ВПЛИВ ВІЙНИ НА ПІДПРИЄМСТВА	32
Проблеми ведення бізнесу під час війни	32
Вплив війни на завантаження виробничих потужностей/обсяги виробництва	34
ВПЛИВ ВІЙНИ НА ЕКСПОРТНУ ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ	36
ВПЛИВ ВИМКНЕНЬ ЕЛЕКТРОПОСТАЧАННЯ	38
ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА	40
Оцінка державної політики з підтримки бізнесу	40
Що покращить становище бізнесу? Очікувані заходи і зміни	41
МЕТОДОЛОГІЯ ОПИТУВАННЯ	44
ВИБІРКА	44
Додаток 1. Вибрані результати опитування в цифрах	45

ПРАКТИЧНІ ПИТАННЯ ТА ВІДПОВІДІ, ЯКІ ДОПОМОЖУТЬ У ПРОЧИТАННІ ЦЬОГО ЗВІТУ

Кого ми опитуємо? У цьому опитуванні використано панельну вибірку, тобто ми опитуємо одні й ті ж суб'єкти підприємницької діяльності. Під час проведення сорокової хвили опитування отримано відповіді від 474-х респондентів.

Рис. 1. Кількість опитаних підприємств

Created with Datawrapper

Серед опитаних переважно промислові підприємства (88%), розташовані у 21-му із 27-ми регіонів України, зокрема у Вінницькій, Волинській, Дніпропетровській, Житомирській, Закарпатській, Запорізькій, Івано-Франківській, Київській, Кіровоградській, Львівській, Одеській, Полтавській, Рівненській, Сумській, Тернопільській, Харківській, Хмельницькій, Черкаській, Чернівецькій, Чернігівській областях та в місті Києві. Серед опитаних представлено підприємства всіх розмірів за кількістю працівників.

Рис. 2. Кількість опитаних підприємств за розмірами

	Сер.24	Вер.24	Жов.24	Лис.24	Гру.24	Січ.25	Лют.25	Бер.25	Кві.25	Тра.25	Чер.25	Лип.25	Сер.25
Мікро	65	64	64	63	65	61	60	60	64	62	63	66	60
Малі	135	140	141	140	142	145	146	142	147	150	142	144	149
Середні	152	163	159	158	151	160	155	161	154	157	159	158	156
Великі	106	106	108	107	112	112	105	112	113	105	109	110	109

Created with Datawrapper

Як ми збираємо дані? Дані було зібрано за допомогою поєднання декількох методів збору даних: телефонне інтерв'ю представників бізнесу із внесенням відповідей до онлайн-форми інтерв'юерами та, у невеликій кількості випадків, самостійне заповнення онлайн-форми представниками підприємств, які під час попереднього телефонного контакту висловили бажання самостійно внести дані до онлайн-форми.

Як обраховуються наші показники? Усі показники обраховуються за єдиною методологією. Для показників економічних тенденцій та очікувань ми зараховуємо відповіді як +1, якщо підприємство відповідає, що показник збільшився, 0 — якщо він не змінився і -1 — якщо зменшився. Наприклад, якщо зі ста респондентів двадцять вказали на зростання виробництва, п'ятдесят респондентів звітували про його скорочення, і тридцять зазначили, що все залишилося без змін, то відповідне значення індексу буде -0,30. Додатне (від'ємне) значення індексу означає, що частка підприємств, у яких зросло виробництво, є більшою (меншою) ніж кількість тих, у яких виробництво скоротилось. Кожний індекс більший за +0,05 або менший за -0,05 є статистично значущим і відрізняється від нуля з імовірністю помилки 5%.

Як «читати» наші показники? Наші показники називаються «індексами», що є синонімом термінів «балансовий індекс», «балансовий показник». Усі індекси є різницею між частками респондентів, що звітували про зменшення, та тими, що звітували про збільшення показника. Чим більше значення індексу, тим більші темпи зростання показника, чим менше значення індексу, тим більші темпи падіння показника. Для більшості показників більше значення індексу означає позитивну тенденцію, винятком є показники заборгованостей, кількості працівників у вимушених відпустках та труднощі з пошуком персоналу. Тут усе навпаки: чим більше індекс, тим більші темпи зростання заборгованостей, збільшення кількості людей у вимушених відпустках чи труднощів (це погано), а чим менше індекс, тим більші темпи скорочення заборгованостей, зменшення кількості людей у вимушених відпустках чи труднощів (це добре).

Коли проводилось опитування? Польовий етап сорокової хвилі тривав із 19 серпня до 29 серпня 2025 року. Керівники підприємств порівнювали результати роботи в серпні 2025 року з липнем 2025 року, оцінювали стан того чи іншого показника на момент проведення опитування (серпень 2025 року) та давали прогнози на наступні два – три чи шість місяців, залежно від питання. В окремих питаннях, у яких це було зазначено, результати роботи порівнювали з довоєнним часом (період до 24 лютого 2022 року) або з аналогічним періодом попереднього року. Опитувані давали прогнози на наступні три місяці роботи.

СТИСЛО ПРО ГОЛОВНЕ

Український бізнес стикається зі зростаючою довгостроковою невизначеністю, незважаючи на покращення короткострокових та середньострокових очікувань і помірне прискорення відновлення, проте структурні бар'єри — нестача робочої сили, ризики для безпеки та зростання цін — залишаються вагомими. У серпні 2025 року довгострокові очікування бізнесу залишилися незмінними, водночас невизначеність знову суттєво зросла після зниження минулого місяця. Середньострокова невизначеність збільшилась для фінансово-економічної ситуації на підприємстві, але три місяці поспіль суттєво не змінюється для загальнооекономічного середовища в країні. Водночас, очікування на шестимісячну перспективу суттєво покращились. Темпи відновлення з року в рік покращились після зниження два місяці поспіль. Показники роботи підприємств (у порівнянні з попереднім місяцем) незначним чином покращились (для більшості показників), а короткострокові очікування суттєво зросли. Основними перешкодами для бізнесу все ще залишаються брак робочої сили, безпека та зростання цін, хоча й із деякими змінами важливості для підприємств. Головним очікуванням бізнесу в серпні 2025 року стало завершення війни. Його значення незначним чином зросло порівняно з січнем 2025 року.

ЗАГАЛЬНІ ПОКАЗНИКИ ДІЛОВОГО КЛІМАТУ ТА КОН'ЮНКТУРИ

- ІНДЕКС відновлення ділової активності перервав двомісячну тенденцію до погіршення, та в серпні порівняно з липнем дещо покращився, збільшившись із 0,05 до 0,08.
- ІНДЕКС ПОТОЧНОЇ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ СИТУАЦІЇ НА ПІДПРИЄМСТВІ залишився незмінним, та становить 0,02, як і в липні.
- Очікування підприємств щодо змін фінансово-економічної ситуації в піврічній перспективі суттєво покращились. ІНДЕКС очікуваних змін фінансово-економічної ситуації на підприємстві збільшився з 0,19 до 0,31.
- Значення ІНДЕКСУ ЗАГАЛЬНОЕКОНОМІЧНОГО СЕРЕДОВИЩА покращилось, показник збільшився з -0,01 до 0,04, змінивши знак на додатний.
- Очікування щодо змін загальнооекономічного середовища через пів року покращились, ІНДЕКС очікуваних змін загальнооекономічного середовища збільшився з 0,22 до 0,32.
- Дворічні очікування щодо перспектив розширення ділової активності залишилися незмінними. ІНДЕКС очікуваної ділової активності в серпні становить 0,13, як і в липні.
- Рівень невизначеності в довгостроковій перспективі та в піврічній перспективі для фінансово-економічної ситуації на підприємстві збільшився. Невизначеність у піврічній перспективі для загальнооекономічного середовища в країні суттєво не змінилась, Водночас, невизначеність у короткостроковій перспективі істотно не змінюється для більшості виробничих показників.

ВИРОБНИЦТВО

- Темпи скорочення обсягів виробництва сповільнились: ІНДЕКС змін у ВИРОБНИЦТВІ залишається незмінним уже три місяці поспіль та становить 0,17.
- Водночас, очікування на наступні три місяці суттєво покращились. Значення ІНДЕКСУ очікуваних змін обсягів виробництва збільшилось із 0,38 до 0,49.
- Значення АГРЕГОВАНОГО ПОКАЗНИКА ПЕРСПЕКТИВ ПРОМИСЛОВОСТІ незначним чином збільшилось, із 0,11 до 0,14, тоді як кілька місяців поспіль показник суттєво не змінювався.

ПОПИТ ТА РЕАЛІЗАЦІЯ

- Темпи зростання обсягів продажів дещо прискорились, значення ІНДЕКСУ змін продажів у серпні становить 0,21 (два місяці поспіль було 0,19). Значення ІНДЕКСУ змін нових замовлень також покращилось, показник зріс із 0,10 до 0,15.
- Очікування підприємств щодо зростання попиту та нових замовлень істотно покращились. Значення ІНДЕКСУ очікуваних змін продажів становить 0,48 (було 0,38 два місяці поспіль). Значення ІНДЕКСУ очікуваних змін нових замовлень збільшилось із 0,30 до 0,40

ЦІНИ

- У серпні темпи зростання цін прискорились, а на наступні три місяці суттєвих змін не очікується. ІНДЕКС ЗМІН ЦІН НА СИРОВИНУ ТА МАТЕРІАЛИ збільшився з 0,24 до 0,36. ІНДЕКС ОЧІКУВАНИХ ЗМІН ЦІН НА СИРОВИНУ ТА МАТЕРІАЛИ істотно не змінився та становить 0,38 (був 0,37).
- ІНДЕКС ЗМІН ЦІН НА ГОТОВУ ПРОДУКЦІЮ збільшився з 0,29 до 0,39. ІНДЕКС ОЧІКУВАНИХ ЗМІН ЦІН НА ГОТОВУ ПРОДУКЦІЮ залишився незмінним та становить 0,38.

ЗАБОРГОВАНOSTІ

- У серпні порівняно з липнем показник щодо накопичення заборгованостей, хоча і несуттєво, проте збільшився. Показник дебіторської заборгованості незначним чином збільшився, із -0,07 до -0,05. Показник кредиторської заборгованості також поступово збільшується, у серпні він збільшився із -0,08 до -0,06. Показник податкової заборгованості збільшився більш суттєво, із -0,11 до -0,06.
- У тримісячній перспективі очікується зменшення накопичень за всіма видами заборгованостей. ІНДЕКС ОЧІКУВАНИХ ЗМІН ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНOSTІ зменшився із -0,07 до -0,15. Показник очікувань для кредиторської заборгованості зменшився з -0,11 до -0,16. ІНДЕКС ОЧІКУВАНИХ ЗМІН ПОДАТКОВОЇ ЗАБОРГОВАНOSTІ зменшився з -0,14 до -0,18.

ЗАЙНЯТИСТЬ

- ІНДЕКС ЗМІН ЗАЙНЯТОСТІ суттєво не змінюється вже кілька місяців поспіль, у серпні він становить -0,04 (був -0,03).
- ІНДЕКС ОЧІКУВАНИХ ЗМІН ЗАЙНЯТОСТІ також суттєво не змінився та становить 0,09 (був 0,10).
- ІНДЕКС ЗМІН КІЬКОСТІ ПРАЦІВНИКІВ У ВИМУШЕНИХ ВІДПУСКАХ несуттєво збільшився, із 0,01 до 0,03. На наступні три місяці керівники підприємств очікують на деяке збільшення кількості таких працівників, а ІНДЕКС ОЧІКУВАНИХ ЗМІН збільшився з 0,06 до 0,09.
- У серпні труднощі в пошуку працівників відповідної кваліфікації залишаються високими. ІНДЕКС ТРУДНОЩІВ У ПОШУКУ КВАЛІФІКОВАНИХ ПРАЦІВНИКІВ дещо зріс, із 0,45 до 0,48. ІНДЕКС ТРУДНОЩІВ У ПОШУКУ НЕКВАЛІФІКОВАНИХ ПРАЦІВНИКІВ незначним чином зменшився, із 0,35 до 0,33.

ЗАБЕЗПЕЧЕНИСТЬ ЗАМОВЛЕННЯМИ

- У серпні 2025 року середній термін забезпеченості новими замовленнями для опитаних підприємств майже не змінився порівняно з попереднім місяцем. Він склав у середньому 4,5 місяця.
- Частка підприємств із замовленнями наперед на рік та більше складає 10%. Водночас частка підприємств, які мають замовлення не більше ніж на 2 місяці, склала 46%.

ПЕРЕШКОДИ ДЛЯ ВЕДЕННЯ БІЗНЕСУ ПІД ЧАС ВІЙНИ

- У серпні 2025 року найгострішою перешкодою для бізнесу, викликану повномасштабним російським вторгненням, знову став брак робочої сили внаслідок призову або виїзду співробітників - 62%.
- Друге місце в рейтингу перешкод для бізнесу, викликаних повномасштабною війною, посіла безпека праці – 52%.
- Проблема зростання цін на сировину та матеріали також посіла другу сходинку і також становить 52%.

ЗАВАНТАЖЕНІСТЬ ВИРОБНИЧИХ ПОТУЖНОСТЕЙ У ПЕРІОД ВІЙНИ

- У серпні 2025 року сумарна частка підприємств, які працюють на майже на повну та повну потужність, становила 63% (у попередньому місяці теж 63%).
- Майже кожне п'яте (19%) підприємство працювало менше ніж на половину потужності або не працювало порівняно з довоєнним часом.
- У серпні 2025 року знизився рівень завантаження виробничих потужностей малих та середніх підприємств, тоді як мікропідприємств та великих зріс. Частка мікропідприємств, які працювали на майже повну та повну потужність, зросла з 27% у липні до 36% у серпні, а великих – із 67% до 74%. Водночас, відповідний показник малих знизився з 61% до 56%, а середніх – із 76% до 70%.

- Найнижчий рівень завантаження виробничих потужностей залишається в металургії та металообробці (40% у серпні працювали на високому рівні завантаження), а найвищий рівень – у деревообробній промисловості (72%).

ВПЛИВ ВИМКНЕНЬ ЕЛЕКТРОПОСТАЧАННЯ

- У липні 2025 року 10% бізнесів тимчасово призупинили роботу через вимкнення електроенергії (7% у червні).
- 9% підприємств зупинили роботу лише на 1 - 10% робочого часу.
- У липні 2025 року через вимкнення електроенергії підприємства втратили 2% загального робочого часу. Це на рівні попереднього місяця (2%).
- У липні 2025 року незначною мірою відрізняються втрати підприємств різного розміру. Зокрема, найвищі втрати серед середніх підприємств – 3%. Мікро- та малі підприємства втратили по 2%, а великі – 1%.
- Серед галузей відсутні втрати в деревообробній галузі, однак втрати є на рівні 3% у легкій промисловості, металургії, металообробці, машинобудуванні та хімічній промисловості.

ПІДПРИЄМСТВА-ЕКСПОРТЕРИ

- У серпні 2025 року 58% опитаних повідомили про експорт до війни, продовження експорту під час війни або ж започаткування експорту під час війни вперше.
- Більшості бізнесу вдалося налагодити експорт в умовах війни. У серпні 2025 року 84% опитаних вказали, що підприємства експортували до війни, а також продовжували експортувати впродовж останніх 12-ти місяців.
- Частина бізнесу досі не може побороти виклики для експортної діяльності. Станом на серпень 2025 року близько 14% підприємств експортували до початку війни, але не змогли відновити експорту впродовж останніх 12-ти місяців.

ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА

- У серпні частка позитивних оцінок політики уряду щодо підтримки бізнесу склала 8%.
- Частка нейтральних оцінок цієї політики зменшилась із 66% у липні до 55% у серпні, частка негативних оцінок зросла до - 25%.
- Найбільш очікуваними подіями та змінами для бізнесу в серпні 2025 року стали закінчення війни, зниження податків та захист і бронювання працівників, а також допомога з пошуком партнерів, клієнтів та виходом на нові ринки.

ПОКАЗНИКИ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ТА КОРОТКОСТРОКОВІ ОЧІКУВАННЯ

ІНДЕКС ВІДНОВЛЕННЯ ДІЛОВОЇ АКТИВНОСТІ

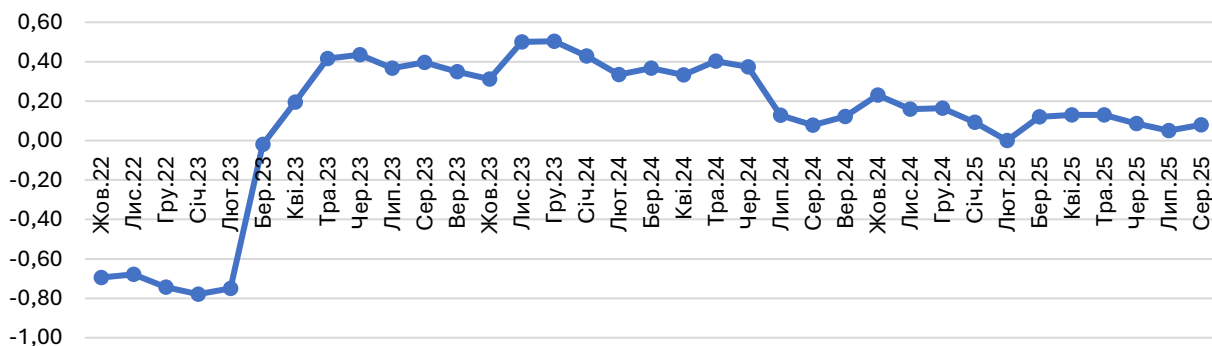
У серпні 2025 року темпи відновлення ділової активності (з року в рік) дещо прискорились, перервавши двомісячну тенденцію до сповільнення. Значення ІНДЕКСУ ВІДНОВЛЕННЯ ДІЛОВОЇ АКТИВНОСТІ (з року в рік) збільшилось із 0,05 до 0,08. У відсотковому розподілі збільшилась і частка тих, у кого ситуація стала кращою, і тих, у кого ситуація погіршилась. Частка опитаних, які вказали на погіршення збільшилась із 16,5% до 19,2%. Частка тих, у кого ситуація стала кращою, ніж була рік тому, збільшилась із 21,3% до 27,7%. Частка тих, хто вважає, що в порівнянні з минулим роком нічого не змінилось, зменшилась із 62,2% до 53,1%.

Розмір. Відновлення ділової активності суттєво залежить від розміру підприємства. Найкраще в порівнянні з минулим роком себе почувають великі підприємства, показник яких становить 0,29. Показник середніх підприємств становить 0,13. Показник малих підприємств є суттєво нижчим, проте все ще має додатне значення та становить 0,06. Найнижче та єдине від'ємне значення показника мають мікропідприємства (-0,33).

Регіон. У регіональному розподілі найвищий показник мають Черкаська та Закарпатська (по 1,00 для кожної) області. Найнижчими є показники Тернопільської (-0,91) та Сумської (-0,72) областей.

Галузь. У галузевому розрізі найвище значення індексу зафіксовано для хімічної та деревообробної (по 0,19 для кожної галузі), та харчової (0,19) промисловості. Найнижчий показник мають поліграфія (-0,25) та металообробка (-0,25).

Рис. 3. Індекс Відновлення Ділової Активності

ПОКАЗНИКИ ТА ОЧІКУВАННЯ В ПЕРСПЕКТИВІ НА ПІВ РОКУ

ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНА СИТУАЦІЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ

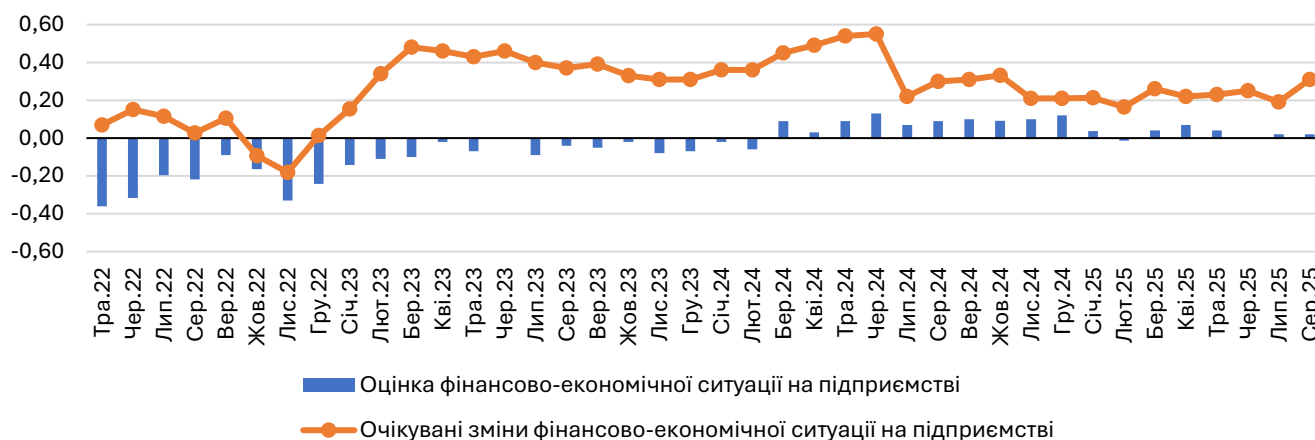
Оцінки фінансово-економічної ситуації за пів року залишаються низькими. ІНДЕКС ПОТОЧНОЇ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ СИТУАЦІЇ не змінився та становить 0,02, як і минулого місяця. Частка тих, хто позитивно оцінює фінансово-економічну ситуацію на підприємстві, суттєво не змінилась та становить 10,2% (була 9,7%). Водночас, частка опитаних, що дають негативні оцінки, незначним чином збільшилась, із 10,6% до 12,4%. Частка тих, хто вважає фінансово-економічну ситуацію на підприємстві задовільною, дещо зменшилась, із 79,7% до 77,4%.

Очікування на перспективу протягом шести місяців суттєво покращились. Значення ІНДЕКСУ ОЧІКУВАНИХ ЗМІН ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ СИТУАЦІЇ збільшилось із 0,19 до 0,31. Частка «оптимістів» збільшилась із 26,7% до 37%.

Водночас, частка «песимістів» суттєво не змінилась та становить 10,4% (була 10,8%). Частка тих, хто не очікує жодних змін, зменшилась із 62,4% до 52,7%.

Частка тих, хто не зміг дати прогноз на наступні пів року, дещо зросла, із 17,6% до 21,9%.

Рис. 4. Фінансово-економічна ситуація на підприємстві, індекси

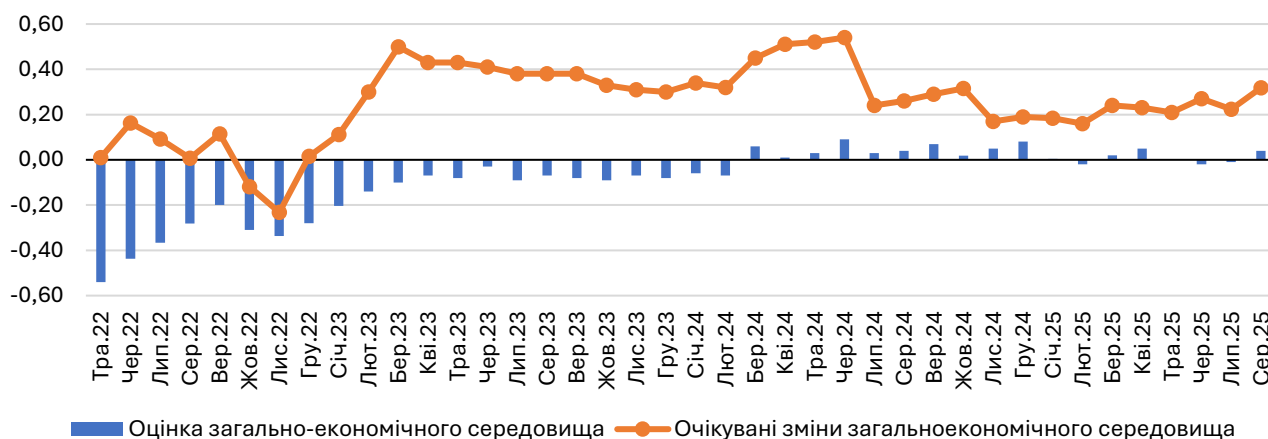
ЗАГАЛЬНОЕКОНОМІЧНЕ СЕРЕДОВИЩЕ

Оцінки загальнооекономічного середовища незначним чином покращились, показник збільшився, змінивши знак на додатний. Значення відповідного ІНДЕКСУ в серпні збільшилось із -0,01 до 0,04. У відсотковому розподілі частка тих, хто оцінює загальнооекономічне середовище як погане, суттєво не змінилась та становить 16,2% (була 17,8%). Частка тих, хто дає позитивні оцінки, становить 14% (була 13,2%). Частка тих, хто вважає загальнооекономічне середовище задовільним, також суттєво не змінилась та становить 69,7% (була 68,9%).

Прогнози підприємств щодо змін загальнооекономічного середовища на майбутні пів року покращились. Значення ІНДЕКСУ ОЧІКУВАНИХ ЗМІН ЗАГАЛЬНОЕКОНОМІЧНОГО СЕРЕДОВИЩА збільшилось із 0,22 до 0,32. Частка «оптимістів» щодо змін загальнооекономічного середовища збільшилась із 28,7% до 37,4%, водночас частка «песимістів» суттєво не змінилась та становить 10,4% (була 9,7%). Частка тих, хто вважає, що протягом майбутніх пів року загальнооекономічне середовище не зміниться, зменшилась із 61,6% до 52,2%.

Частка тих, хто не зміг дати прогнозів щодо стану загальнооекономічного середовища, суттєво не змінилась та становить 23,6% (була 23,2%).

Рис. 5. Загальнооекономічне середовище, індекси

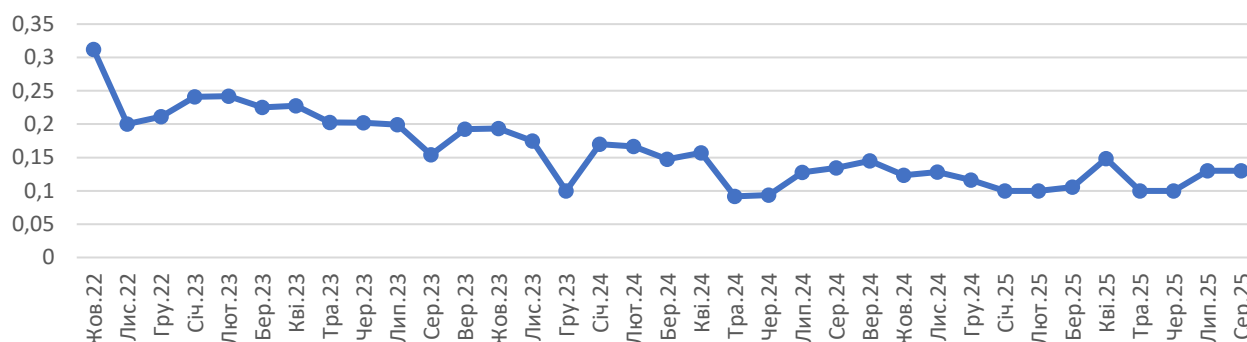

ПЛАНИ ЩОДО РОЗШИРЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ НА НАСТУПНІ ДВА РОКИ

Очікування щодо темпів зростання ділової активності у дворічній перспективі залишаються незмінними. ІНДЕКС ОЧІКУВАНИХ ЗМІН ДІЛОВОЇ АКТИВНОСТІ становить 0,13, як і минулого місяця. У відсотковому розподілі дещо зросла і частка тих, хто планує розширення діяльності (із 15,2% до 17,5%), і частка тих, хто планує скорочувати активність (із 2% до 4,7%). Частка тих, хто планує залишитись на поточному рівні, зменшилась із 82,8% до 77,8%.

Відсоток тих, хто не зміг дати прогноз на таку далеку перспективу, збільшилась із 31,4% до 36,5%.

Рис. 6. Очікування щодо ділової активності на 2 роки, індекс

Розмір. Серед підприємств усіх розмірів найбільш оптимістичні плани на довгострокову перспективу мають мікро- (0,22) та великі (0,21) підприємства. Показник середніх (0,12) підприємств є вдвічі нижчим. Показник малих підприємств є найнижчим та становить 0,03.

Регіон. Зареєстровані суттєві регіональні відмінності. Найвищі показники очікувань мають підприємства Рівненської (1,00), Одеської (0,75) та Чернігівської (0,64) областей. Показники Сумської (-0,20) та Дніпропетровської (-0,13) областей є найнижчими з від'ємним значенням.

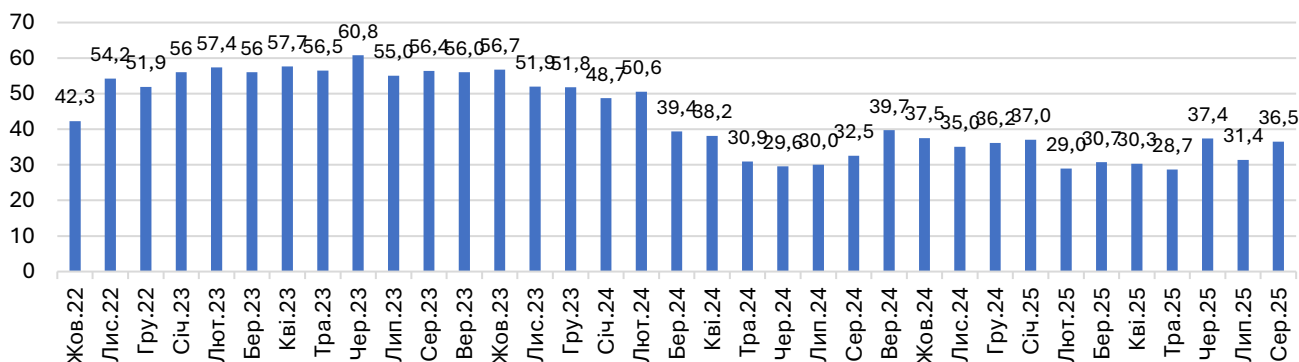
Галузь. Очікування залежать від галузі промисловості. Найвище значення показника мають поліграфія (0,25), а також машинобудування, хімічна та харчова (по 0,16 для кожної галузі) промисловість. Показник виробництва будівельних матеріалів є найнижчим із єдиним від'ємним значенням (-0,07).

НЕВИЗНАЧЕНІСТЬ

Дворічні очікування

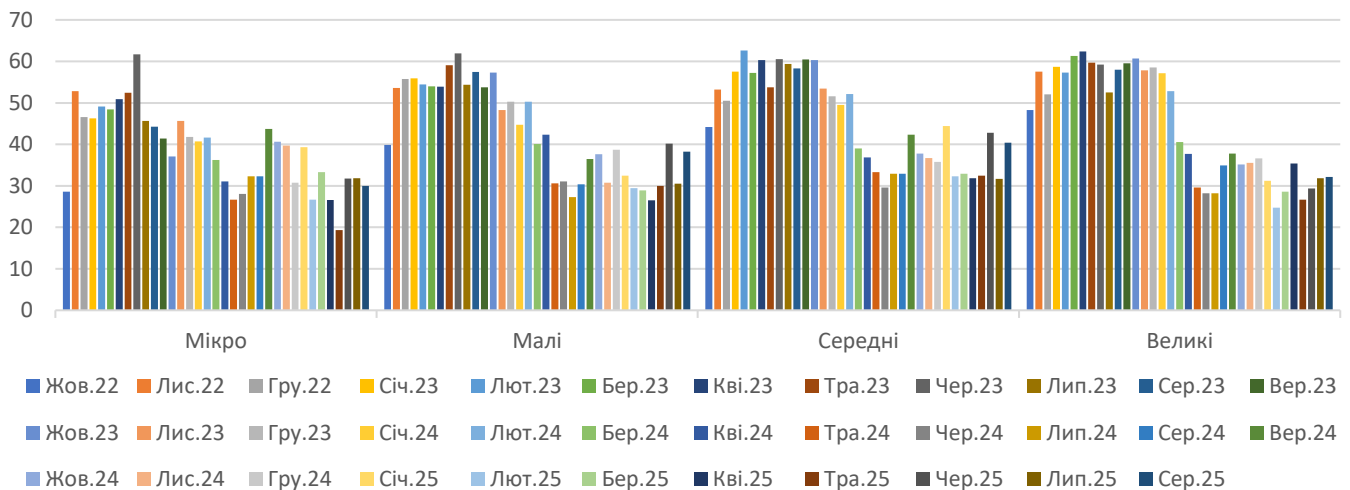
Рівень невизначеності щодо планів підприємств на наступні два роки знову збільшився після зменшення минулого місяця, майже наблизившись до червневих значень. Відповідь щодо перспектив на майбутні два роки в серпні не змогли дати 36,5% опитаних (було 31,4%)

Рис. 7. Рівень невизначеності щодо діяльності підприємства у дворічній перспективі, % опитаних

Рівень невизначеності щодо планів на дворічну перспективу залежить від розміру підприємства. Показник невизначеності збільшився для середніх (із 32% до 40%) та малих (із 31% до 38) підприємств. Показник невизначеності для великих підприємств залишився незмінним та становить 32%, як і минулого місяця. Показник невизначеності в довгостроковій перспективі для мікропідприємств зменшився із 32% до 30%.

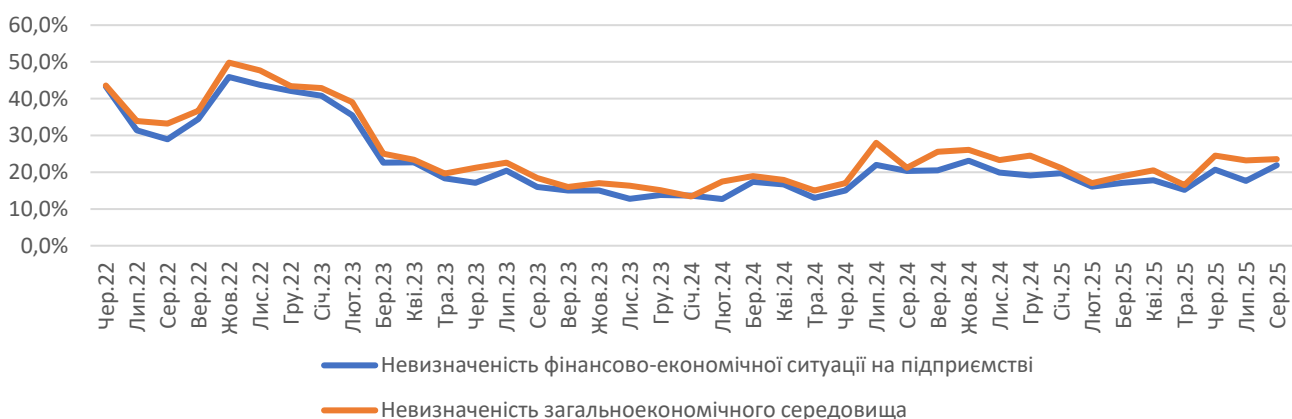
Рис. 8. Частка опитаних, що не змогли дати відповідь на питання про зміну на наступні два роки, за розміром підприємства

Піврічні очікування

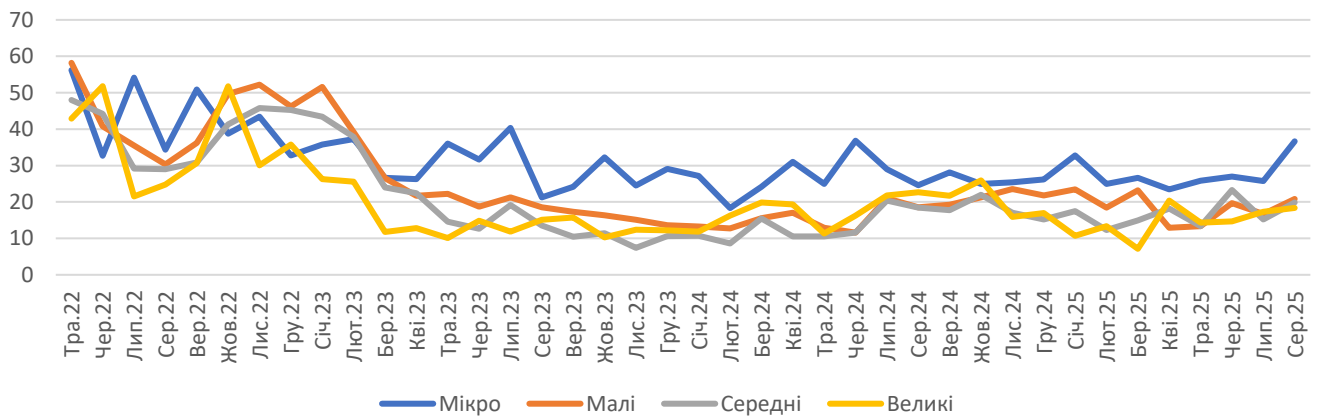
Рівень невизначеності в прогнозах піврічної перспективи збільшився для фінансово-економічної ситуації та три місяці поспіль суттєво не змінюється для загальноекономічного середовища по країні. Невизначеність для фінансово-економічної ситуації збільшилась із 17,6% до 21,9%. А частка опитаних, що не змогли дати прогноз щодо змін загальноекономічного середовища, істотно не змінилась та становить 23,6% (була 23,2%).

Рис. 9. Рівень невизначеності фінансово-економічної ситуації та загальноекономічного середовища, %

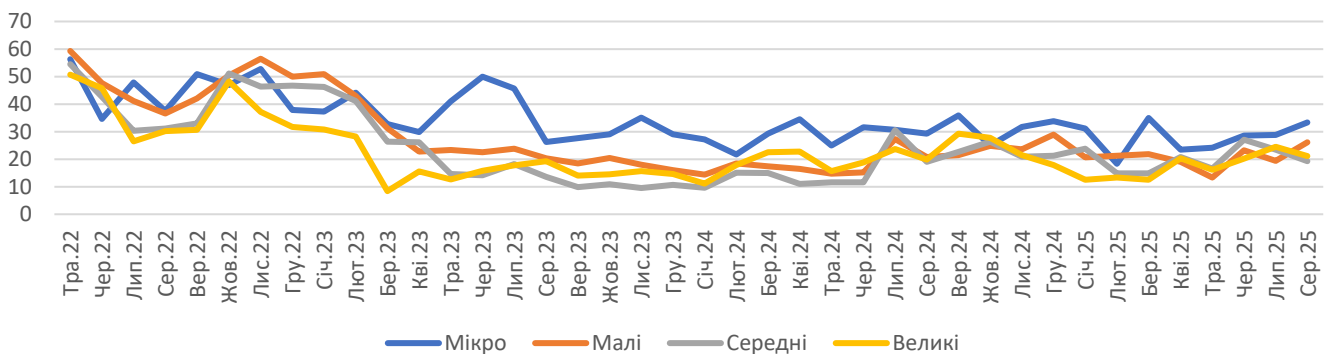
Рівень невизначеності щодо фінансово-економічної ситуації на підприємстві та її динаміка залежать від розміру підприємств. Найвищим рівень невизначеності на піврічну перспективу є для мікропідприємств: показник суттєво збільшився (із 26% до 37%). Показник невизначеності також збільшився для малих (із 17% до 21%) та середніх (із 15% до 20%) підприємств. Значення показника середніх підприємств є найнижчим та суттєво не змінилось у серпні порівняно з липнем і становить 18% (було 17%).

Рис. 10. Частка опитаних, що не змогли дати відповідь на питання про зміну фінансово-економічного середовища в перспективі на пів року

Невизначеність щодо загальноекономічного середовища, як і у випадку з фінансово-економічною ситуацією, **залежить від розміру підприємства**. Показник невизначеності для мікропідприємств є найвищим, його значення збільшилось і становить 33% (два місяці поспіль було 29%). Також показник невизначеності збільшився для малих (із 19% до 26%) підприємств. Водночас невизначеність щодо загальноекономічного середовища зменшилась для великих (із 25% до 21%) та середніх (із 23% до 19%) підприємств.

Рис. 11. Частка опитаних, що не змогли дати відповідь на питання про зміну загальноекономічного середовища в перспективі на пів року

Тримісячні очікування

У серпні 2025 року показник невизначеності в короткостроковій перспективі для більшості виробничих показників істотно не змінився. Невизначеність у тримісячній перспективі залишається найвищою для заборгованостей та суттєво не змінюється. Показник для кредиторської заборгованості становить 34,2% (був 34,1%, показник дебіторської заборгованості становить 34% (був 34,5%), показник для податкової заборгованості становить 32,1% (був 31,4%). Також високим є показник невизначеності в короткостроковій перспективі для експорту, його значення суттєво не змінилось і становить 20,5% (було 19,2%). Найнижчим показник невизначеності в короткостроковій перспективі є для запасів готової продукції, його значення суттєво не змінилось та становить 4,9% (було 5,6%).

Рис. 12. Частка підприємств, які не змогли зробити прогноз про зміну показника в перспективі 3-х місяців, % опитаних

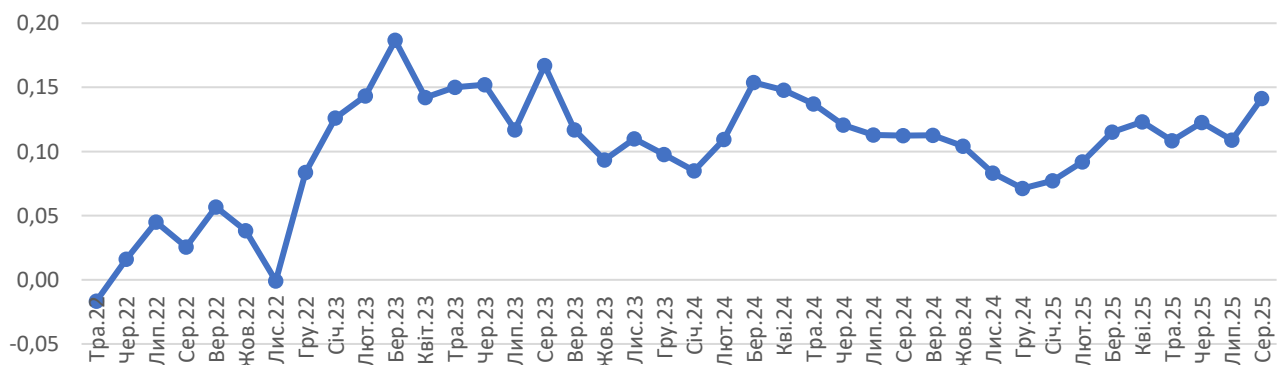

ПОКАЗНИКИ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ТА КОРОТКОСТРОКОВІ ОЧІКУВАННЯ

АГРЕГОВАНИЙ ПОКАЗНИК ПЕРСПЕКТИВ ПРОМИСЛОВОСТІ

Значення агрегованого показника перспектив промисловості (АППП) незначним чином збільшилось після того, як кілька місяців поспіль суттєво не змінювалось. У серпні показник збільшився із 0,11 до 0,14. Зміни показника зумовлені здебільшого суттєвим покращенням значення однієї зі складових, водночас значення двох інших суттєво не змінилось: (1) *виробничі очікування* на наступні 3 - 4 місяці суттєво покращились, збільшившись із 0,38 до 0,49. (2) *Оцінки портфеля нових замовлень* дещо зменшились, із -0,08 до -0,10; (3) *оцінки запасів готової продукції* істотно не змінились: показник становить -0,04 (був -0,03).

Рис. 13. Агрегований показник перспектив промисловості

ВИРОБНИЦТВО

Зміни щодо попереднього місяця

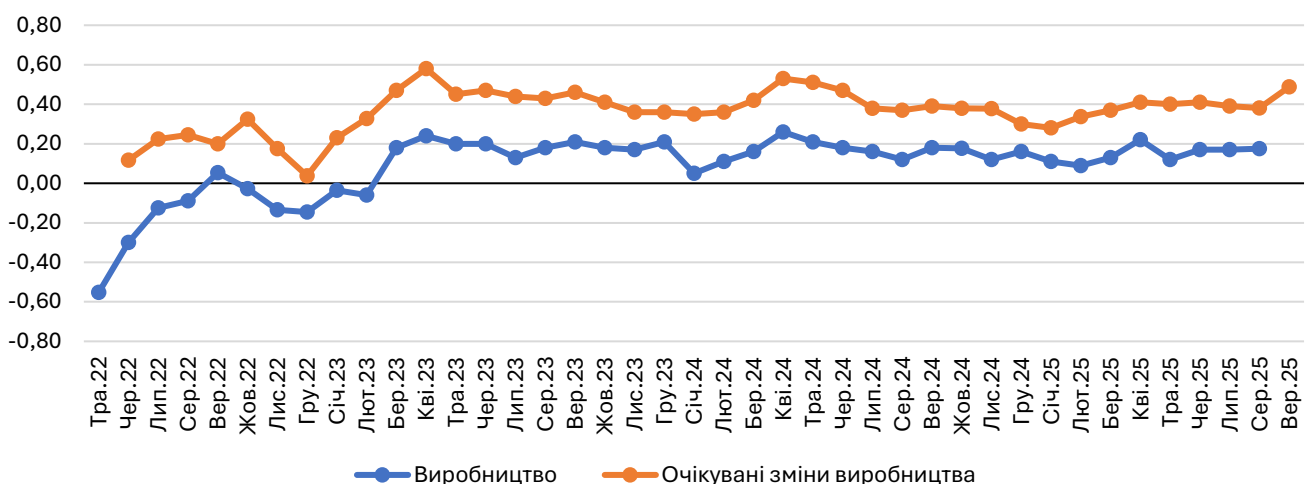
У серпні 2025 року темпи зростання обсягів виробництва зберігають тенденцію до сповільнення. Індекс змін виробництва три місяці поспіль не змінюється та становить 0,17. Збільшилась і частка підприємств, які скорочували обсяги виробництва (із 12,5% до 17%), і частка тих підприємств, які нарощували обсяги виробництва (із 23,6% до 28,5%). Частка тих підприємств, на яких змін не відбувалось, незначним чином зменшилась, із 63,9% до 54,5%.

Розмір. Серед підприємств різних розмірів найкращі результати мають великі (0,35) підприємства. Показник середніх (0,17) підприємств є суттєво нижчим. Показник малих підприємств має від'ємне значення, яке становить -0,01. Найнижче значення показника мають мікропідприємства (-0,14).

Регіон. Регіональні відмінності дуже суттєві (найбільше значення – 1,00, а найменше — -0,50). Найкращі результати мали підприємства Полтавської та Рівненської (по 1,00 для кожної) областей, а також Одеської (0,71) та Київської (0,55) областей. Найнижчі значення індексу зафіксовано для підприємств Сумської та Львівської (по -0,50 для кожної) областей та Харківської (-0,29) області.

Галузь. Значення індексу різняться для секторів та галузей. Найкраща ситуація склалась у харчовій (0,27) промисловості та у виробництві будівельних матеріалів (0,12). Найнижче значення показника мають поліграфія (-0,50) та металообробка (-0,12).

Рис. 14. Індекси змін виробництва

Очікування щодо змін виробництва

Очікування щодо зростання обсягів виробництва позитивні та суттєво покращились. ІНДЕКС ОЧІКУВАНИХ ЗМІН ВИРОБНИЦТВА збільшився із 0,38 до 0,49. У відсотковому розподілі частка тих, хто планує нарощувати обсяги виробництва збільшилась, із 39% до 46,8%. Водночас, частка тих, хто планує скорочення обсягів виробництва, залишилась незмінною та становить 4,2%, як і за попередній період. Частка тих, хто не очікує змін, зменшилась, із 56,8% до 49%.

Розмір. Очікування щодо виробництва залежать від розміру підприємств. Найбільш оптимістичним є показник великих (0,62) підприємств. Показник середніх (0,50) та малих (0,33) підприємств є суттєво нижчим. Найнижче значення показника мають мікропідприємства (0,09).

Регіон. Плани підприємств суттєво залежать від регіону розташування. Найбільш оптимістичні плани щодо зростання обсягів виробництва мають Полтавська, Рівненська та Закарпатська (по 1,00 для кожної) області, а

також Черкаська (0,93) та Київська (0,90) області. Найнижче значення показника мають Житомирська (0,00), Чернівецька (0,09) та Харківська (0,12) області.

Галузь. Виробничі очікування на три місяці залежать від галузі. Найвищими є показники очікувань для поліграфії (0,63), машинобудування (0,56) та деревообробної (0,50) промисловості. Найнижче та від'ємне значення показника має виробництво будівельних матеріалів (-0,04).

ПРОДАЖІ

Зміни щодо попереднього місяця

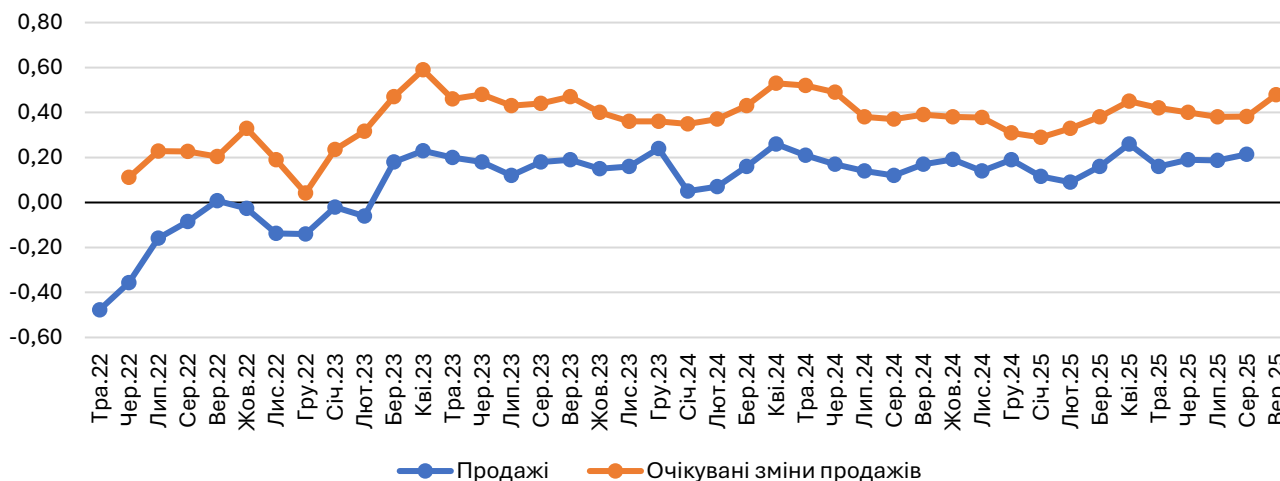
У серпні темпи зростання обсягів продажів дещо прискорились. ІНДЕКС ЗМІН ПРОДАЖІВ незначним чином збільшився та становить 0,21 (був 0,19 два місяці поспіль). У відсотковому розподілі збільшилась частка тих, хто скорочував обсяги продажів (із 13,6% до 18%). Частка підприємств, на яких не відбувалось змін, незначним чином зменшилась, із 59,7% до 48,5%. Частка підприємств, які нарощували обсяги продажів, збільшилась із 26,9% до 33,5%.

Розмір. ІНДЕКС ЗМІН ПРОДАЖІВ великих (0,38) підприємств є найвищим. Показник середніх підприємств є значно нижчим (0,21). Значення для малих підприємств становить 0,03. Найнижче та від'ємне значення показника мають мікропідприємства (-0,12).

Region. Найвище значення ІНДЕКСУ ЗМІН ПРОДАЖІВ зафіксовано для Полтавської та Рівненської (по 1,00 для кожної) областей, а також для Одеської (0,71) та Київської (0,55) областей. Найнижче значення показника мають Львівська (-0,50), Сумська (-0,45) та Харківська (-0,29) області.

Галузь. Найвищий ІНДЕКС ЗМІН ПРОДАЖІВ мають харчова (0,33) та деревообробна (0,19) промисловість. Найнижче значення показника мають поліграфія (-0,50) та металообробка (-0,12).

Рис. 15. Індекси змін продажів

Очікувані зміни продажів

Очікування щодо обсягів продажів залишаються оптимістичними: показник суттєво зріс. ІНДЕКС ОЧІКУВАНИХ ЗМІН ОБСЯГІВ ПРОДАЖІВ становить 0,48 (був 0,38 два місяці поспіль). Частка тих, хто планує скорочувати продажі, істотно не змінилась та становить 4,7% (була 4,9%). Водночас, частка тих, хто планує їх нарощувати, збільшилась із 39,5% до 46,9%. Відсоток опитаних, які вважають, що нічого не зміниться, зменшився із 55,7% до 48,4%.

Розмір. Показник очікувань для великих (0,62) підприємств є найвищим. Показник середніх (0,48) та малих (0,32) підприємств є суттєво нижчим та приблизно однаковим. Показник очікувань для мікропідприємств є найнижчим та становить 0,13.

Регіон. У розрізі регіонів найкращі очікування зафіксовано в Полтавській та Рівненській (по 1,00 для кожної) областях, а також у Закарпатській (0,97) та Київській (0,95) областях. Показник очікувань для Житомирської (0,00), Чернівецької (0,09), Кіровоградської та Харківської (по 0,12 для кожної) областей є найнижчим.

Галузь. Найвищі показники очікувань стосовно продажів мають машинобудування (0,58), деревообробна (0,50) та харчова (0,48) промисловість. Показник очікувань щодо зростання продажів для виробництва будівельних матеріалів (-0,08) є найнижчим із від'ємним значенням.

ЕКСПОРТ

Зміни щодо попереднього місяця

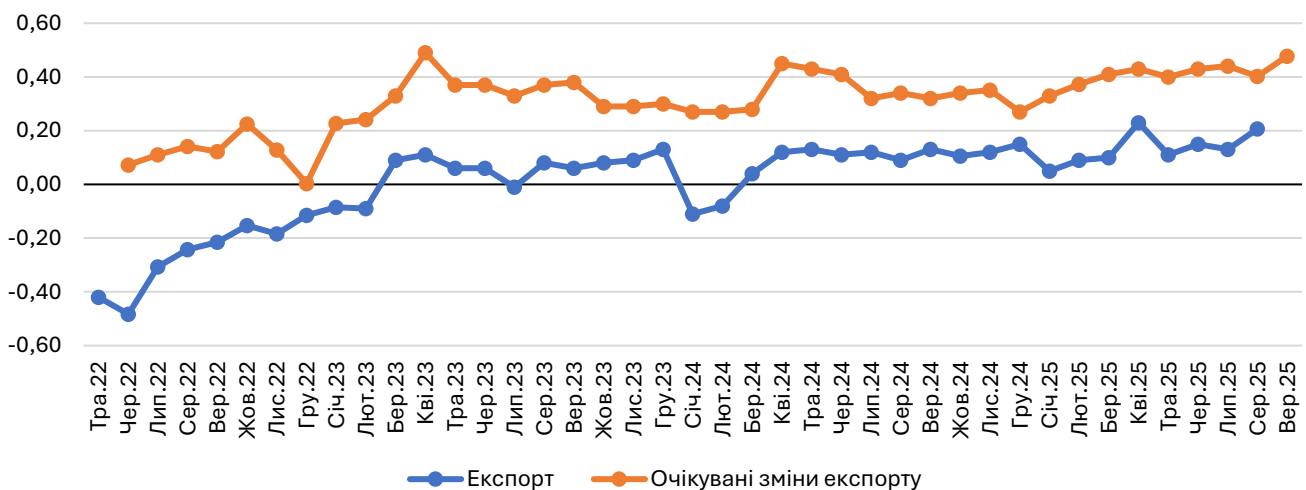
Темпи зростання експорту прискорились. Значення ІНДЕКСУ ЗМІН ЕКСПОРТУ збільшилось із 0,13 до 0,21. Частка опитаних, у яких обсяги експорту скоротились, істотно не змінилась та становить 14,3% (була 15,7%). Водночас, частка підприємств, які нарощували експорт, збільшилась із 23,2% до 30,2%. Частка підприємств, на яких обсяги експорту залишились без змін, зменшилась із 61% до 55,4%.

Розмір. Значення ІНДЕКСУ ЗМІН ЕКСПОРТУ є найвищим для великих (0,32) підприємств. Значення середніх підприємств становить 0,18. Показник малих підприємств дорівнює нулю. Від'ємне значення показника мають мікропідприємства (-0,40).

Регіон. У регіональному розрізі найвищими є показники Полтавської (0,97), Одеської (0,90), Рівненської та Житомирської (по 0,80 для кожної) областей. Найнижчим є значення для Сумської (-1,00) області та м. Києва (-0,83).

Галузь. У галузевому розподілі ІНДЕКС ЗМІН ЕКСПОРТУ є кращим для харчової (0,35) промисловості та металообробки (0,29). Найнижче значення показника мають поліграфія (-0,50) та хімічна (-0,13) промисловість.

Рис. 16. Індекси змін експорту

Очікувані зміни експорту

На наступні три місяці підприємці очікують на покращення значень показника. Значення ІНДЕКСУ ОЧІКУВАНИХ ЗМІН ЕКСПОРТУ збільшилось із 0,40 до 0,48. Частка тих, хто планує нарощувати експорт збільшилась із 44,2% до 48,8%. Водночас, частка тих, хто планує його скорочувати, суттєво не змінилась та становить 4,4% (була 5,8%). Частка тих, хто не очікує жодних змін, зменшилась із 50% до 46,8%.

Розмір. Найвищий показник очікувань щодо експорту мають великі (0,61) підприємства. Показник середніх підприємств становить 0,42. Показник малих підприємств становить 0,29. Найнижче значення показника мають мікропідприємства (0,14).

Регіон: Найвище значення індексу очікуваних змін експорту зафіксовано для підприємств Одеської, Рівненської, Закарпатської та Львівської (по 1,00 для кожної) областей, а також Полтавської (0,97) та Черкаської (0,94) областей. Найгіршими є очікування представників бізнесу Сумської (-0,50) та Житомирської (-0,29) областей.

Галузь. Найвище значення індексу очікуваних змін експорту мають легка (0,52) промисловість, а також деревообробна і харчова (по 0,50 для кожної галузі) промисловість. Найнижче значення показника мають поліграфія та металообробка (по 0,25 для кожної галузі).

ЗАПАСИ СИРОВИНИ

Зміни щодо попереднього місяця

Темпи скорочення запасів сировини сповільнились. Значення індексу змін запасів сировини збільшилось удвічі, із 0,06 до 0,12. Частка респондентів, що повідомили про накопичення запасів сировини, збільшилась із 15,8% до 22,8%. Частка опитаних, що вказали на їх скорочення, збільшилась менш істотно, із 12,3% до 14,1%. Частка підприємців, у яких у порівнянні з минулим місяцем нічого не змінилось, зменшилась із 71,9% до 63%.

Розмір. Індекс змін запасів сировини є найвищим для великих (0,24) підприємств. Показник середніх підприємств є суттєво нижчим та становить 0,08. Показники мікро- (0,02) та малих (0,01) підприємств є найнижчими та приблизно однаковим.

Регіон. Найчастіше про накопичення запасів сировини повідомляють у Рівненській (1,00), Полтавській (0,93), Одеській (0,71) та Київській (0,45) областях. Показники Житомирської (-0,67), Дніпропетровської (-0,65) областей та м. Києва (-0,50) мають найнижче значення.

Галузь. У галузевому розподілі додатне значення мають хімічна та харчова (по 0,08 для кожної галузі) та машинобудування і легка (по 0,06 для кожної галузі) промисловість. Показник поліграфії (-0,12) та металообробки (-0,08) є найнижчим.

Очікувані зміни запасів сировини

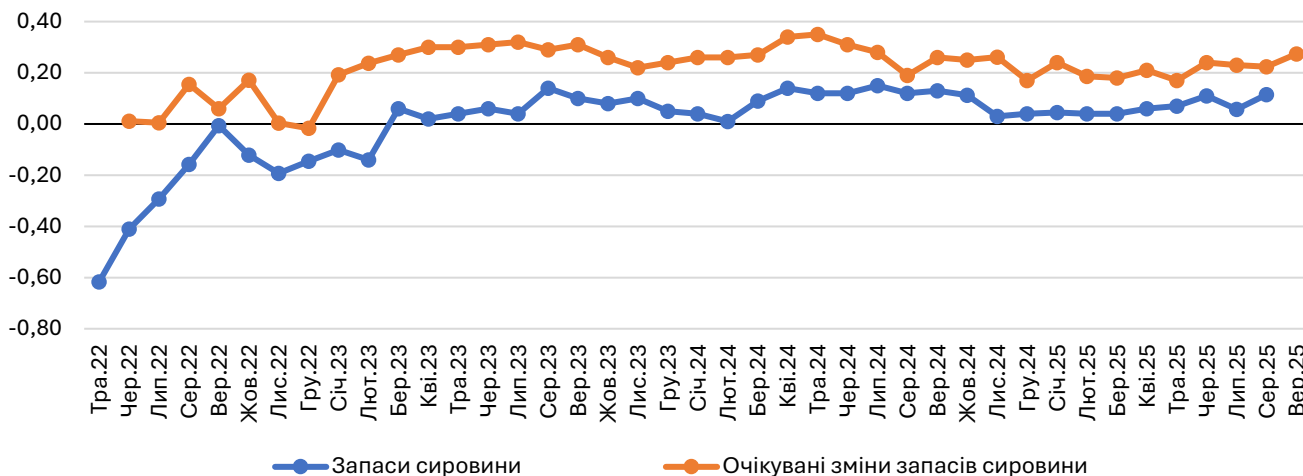
На наступні три місяці підприємці очікують на подальше збільшення значень показника: ІНДЕКС ОЧІКУВАНИХ змін запасів сировини збільшився з 0,22 до 0,27. Збільшилась частка респондентів, які очікують на накопичення запасів сировини, із 29,5% до 34,2%. Частка тих, хто вважає, що запаси сировини будуть скорочуватись, суттєво не змінилась та становить 11% (була 10,5%). Частка тих, хто не очікує змін, зменшилась із 60% до 54,8%.

Розмір. ІНДЕКС ОЧІКУВАНИХ змін запасів сировини є вищим для великих підприємств та становить 0,39. Показник середніх (0,26) підприємств є суттєво нижчим. Показник малих підприємств становить 0,14. Найменше накопичення запасів сировини очікують на мікропідприємствах, показник яких становить 0,08.

Регіон. Найвищим ІНДЕКС ОЧІКУВАНИХ змін запасів сировини є для Рівненської та Закарпатської (по 1,00 для кожної) області, а також для Черкаської (0,93) та Полтавської (0,87) областей. Найнижчим значення індексу є для Житомирської (-0,62), а також для Сумської і Дніпропетровської (по -0,30 для кожної) областей.

Галузь. У галузевому розрізі найвищий показник очікувань щодо змін запасів сировини мають харчова (0,34) та деревообробна (0,28) промисловість. Найнижче та від'ємне значення показника має виробництво будівельних матеріалів (-0,04).

Рис. 17. Індекси змін запасів сировини

ЗАПАСИ ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ

Зміни щодо попереднього місяця

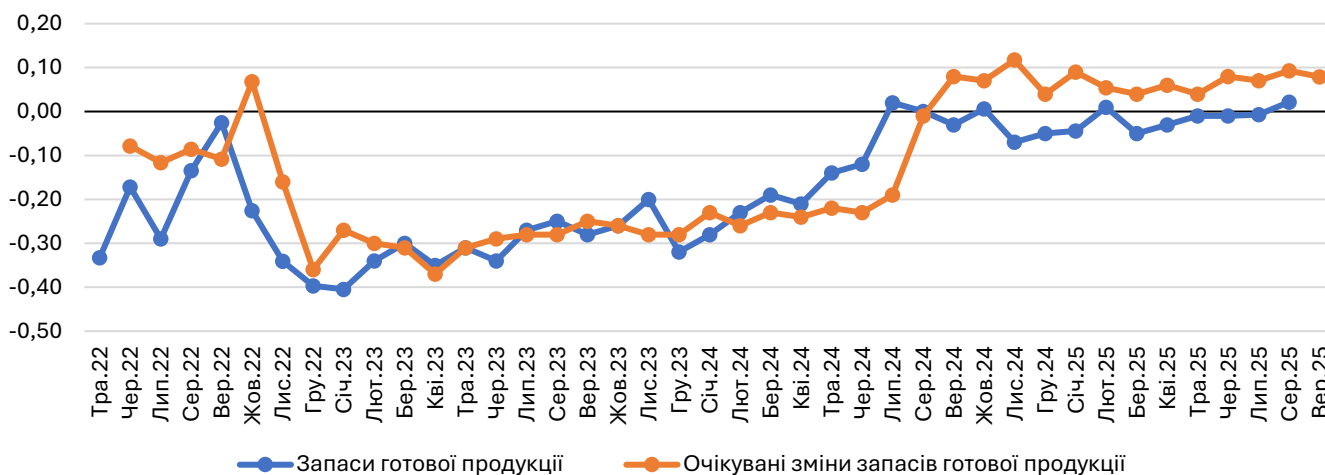
Темпи скорочення запасів готової продукції сповільнились. Значення відповідного ІНДЕКСУ змінилось лише незначним чином та становить 0,02 (три місяці поспіль було -0,01). У відсотковому розподілі збільшилась і частка респондентів, що повідомили про скорочення запасів готової продукції (із 10,6% до 14,3%), і частка тих респондентів, у яких запаси зросли, (із 9,9% до 15,2%). Частка респондентів, які зовсім не відчули змін, зменшилась із 79,5% до 70,5%.

Розмір. Значення індексу залежно від розміру підприємства є вищим для великих (0,07) підприємств. Показник середніх (0,01) та малих (0,02) підприємств є дещо нижчим та приблизно однаковим. Найнижче та від'ємне значення показника мають малі (-0,05) підприємства.

Регіон. Значення індексу залежить від регіону. Найчастіше про накопичення запасів готової продукції говорять на підприємствах Рівненської (1,00), Одеської (0,64), Київської (0,41) та Хмельницької (0,21) областей. Найнижчим є індекс Житомирської (-0,86), Дніпропетровської (-0,55) областей та м. Києва (-0,50).

Галузь. У галузевому розподілі найвищим є значення для деревообробної (0,07) та легкої (0,00) промисловості. Найнижче значення мають поліграфія та хімічна (по -0,14 для кожної галузі) промисловість.

Рис. 18. Індекси змін запасів готової продукції

Очікувані запаси готової продукції

У майбутньому керівники підприємств не очікують змін показника. ІНДЕКС ОЧІКУВАНИХ ЗМІН ЗАПАСІВ ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ суттєво не змінився та становить 0,08 (був 0,09). У відсотковому розподілі збільшилась і частка опитаних, які вважають, що запаси готової продукції в наступні три місяці скорочуватимуться (із 11,5% до 14,3%), і частка тих, хто очікує їх накопичення, (із 18,5% до 20,7%). Відсоток тих, хто вважає, що нічого не зміниться, зменшився із 70% до 65%.

Розмір. Значення показника залежить від розміру підприємства. Значення індексу є найнижчим та має єдине від'ємне значення для мікропідприємств (-0,13). Суттєво вище та приблизно однакове значення показника мають середні (0,04) та малі (0,07) підприємства. Найвище значення мають великі (0,13) підприємства.

Регіон. У регіональному розподілі найвищим є значення для Закарпатської (1,00) та Черкаської (0,93) областей. Найнижчим є показник для Житомирської (-0,67) та Дніпропетровської (-0,50) областей.

Галузь. Значення індексу є найвищим для деревообробної та легкої (по 0,17 для кожної галузі) промисловості. Найнижчим є показник для металообробки (-0,04).

НОВІ ЗАМОВЛЕННЯ

Зміни щодо попереднього місяця

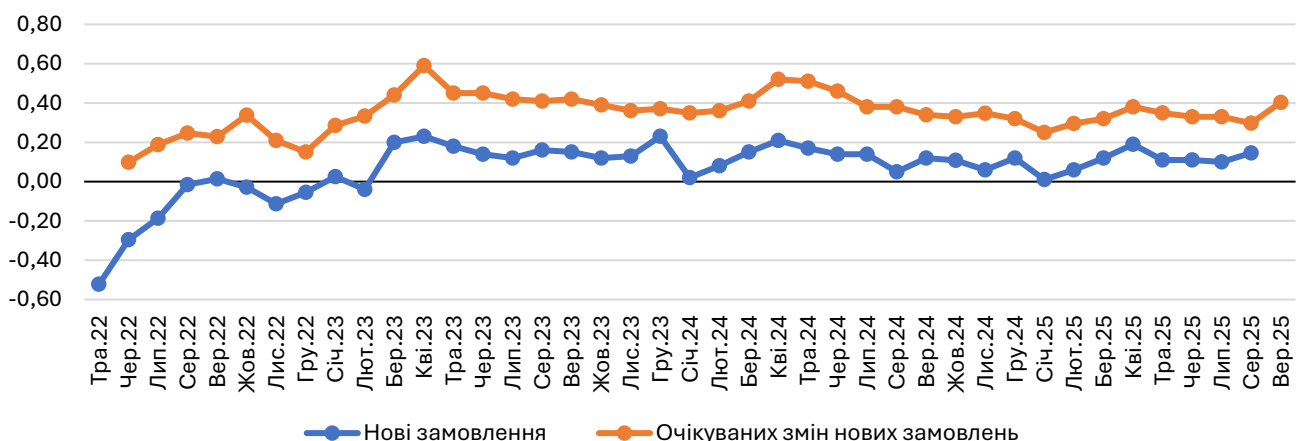
Темпи зростання нових замовлень прискорюються. ІНДЕКС ЗМІН НОВИХ ЗАМОВЛЕНЬ у серпні порівняно з липнем дещо зріс, збільшившись із 0,11 до 0,15. У відсотковому розподілі збільшилась і частка тих, у кого збільшився обсяг замовлень (із 20,1% до 27,1%), і частка тих, у кого обсяг замовлень скоротився (із 15,2% до 19,1%). Частка тих, хто не відчув змін, зменшилась із 64,7% до 53,8%.

Розмір. Про зростання замовлень більше повідомляють на великих (0,33) підприємствах. Показник середніх (0,13) підприємств є значно нижчим, проте все ще має додатне значення. Показник малих підприємств становить -0,03. Найнижче значення показника мають мікропідприємства (-0,25).

Регіон. Серед регіонів нові замовлення найбільше зростали в Полтавській (1,00), Рівненській (0,90) та Черкаській (0,54) областях, у той час як у Сумській (-0,55) та Львівській (-0,50) областях обсяг нових замовлень найбільше скорочувався.

Галузь. Найкраще попереднього місяця ситуація з новими замовленнями складалась для харчової (0,21) та деревообробної (0,16) промисловості. Найнижче значення показника мають поліграфія (-0,50) та металообробка (-0,12).

Рис. 19. Індекси змін нових замовлень

Очікувані зміни нових замовлень

На наступні три місяці підприємці очікують на суттєве збільшення показника. Значення ІНДЕКСУ ОЧІКУВАНИХ ЗМІН НОВИХ ЗАМОВЛЕНЬ суттєво збільшилось, із 0,30 до 0,40. Частка респондентів, що очікують на зростання нових замовлень, збільшилась із 34% до 43,6%. Частка респондентів, які очікують на скорочення обсягу нових замовлень, суттєво не змінилась та становить 7,8% (була 6,6% два місяці поспіль). Частка тих, хто не очікує жодних змін у наступні три місяці, зменшилась із 59,4% до 48,6%.

Розмір. Найвищий показник очікувань мають великі (0,47) та середні (0,44) підприємства. Показник малих підприємств становить 0,27. Найнижче значення показника мають мікропідприємства (0,12).

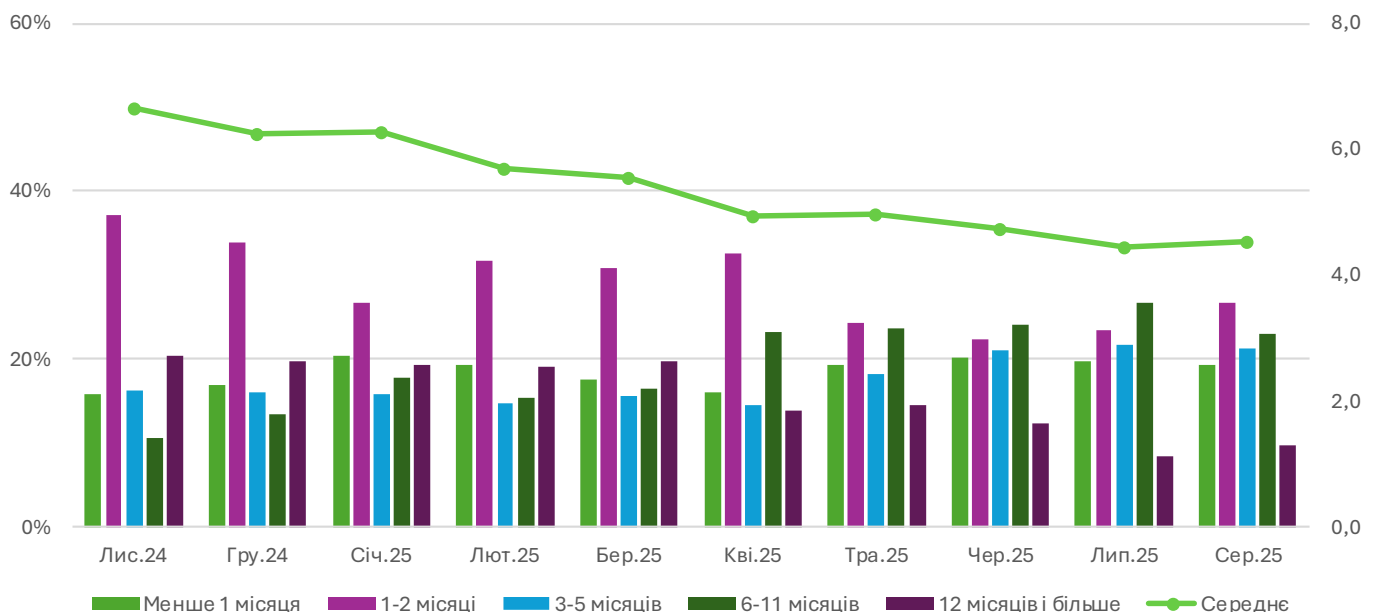
Регіон. Значення індексу мають суттєві регіональні відмінності. У Закарпатській та Рівненській (по 1,00 для кожної) області, а також у Полтавській (0,97) та Черкаській (0,96) областях бізнес більшою мірою ніж в інших регіонах очікує на зростання нових замовлень. Разом із тим, показники Житомирської (-0,14) та Сумської (-0,13) областей мають найнижче та від'ємне значення.

Галузь. Найкращі очікування щодо нових замовлень мають харчова (0,43) промисловість та машинобудування (0,40). Показник виробництва будівельних матеріалів та металообробки є найнижчим, його значення дорівнює нулю.

Забезпеченість замовленнями наперед

У серпні 2025 року середній термін забезпеченості новими замовленнями для опитаних підприємств не змінився порівняно з попереднім місяцем. Він склав у середньому 4,5 місяця. Частка підприємств із замовленнями на рік та більше складає 10%. Цей показник також не змінився порівняно з минулим роком (10% у серпні 2024). Водночас частка підприємств, які мають замовлення не більше ніж на два місяці, склала 46%. Замовлення терміном від трьох місяців до року мають 44% підприємств.

Рис. 20. Час, на який підприємства забезпечені замовленнями

Розмір. Забезпеченість замовленнями зростає зі збільшенням розміру підприємств. Так, мікропідприємства в середньому забезпечені новими замовленнями на 1,3 місяця (середнє значення), тоді як малий бізнес – на 3,4 місяця, середній – на 5,2 місяця та великий – на 6,6 місяця.

81% мікро- та 55% малих підприємств мають замовлення лише на період до двох місяців. Водночас 49% великих підприємств та 38% середніх забезпечені замовленнями на шість місяців і більше.

Галузь. У серпні 2025 року порівняно найдовші середні терміни нових замовлень було зафіксовано в деревообробній промисловості (5,3 місяця), а також у сфері харчової промисловості та металургії (4,7 місяця)¹. Найкоротші середні терміни нових замовлень спостерігаємо у сфері виробництва будівельних матеріалів (2,2 місяця) та сфері легкої промисловості (3,7 місяця).

Варто зауважити, що 71% підприємств із виробництва будівельних матеріалів має замовлення терміном лише до двох місяців, у той час як лише 13% підприємств цієї галузі повідомили про те, що мають замовлення на термін від шести місяців. Водночас, 41% підприємств із деревообробної промисловості та 36% харчової промисловості мають замовлення терміном від шести місяців. Короткострокові замовлення терміном до двох місяців мають підприємства з легкої промисловості – 51%, виробництва металу та металообробки – 62%, машинобудування – 57%, деревообробної галузі – 47% та харчової промисловості – 41%.

Регіон. Між підприємствами в різних областях спостерігаються відмінності в забезпеченні замовленнями². Середній термін забезпечення замовленнями найбільший для підприємств Рівненської області, де в середньому він склав 18 місяців. Також терміни наявних замовлень порівняно високі для підприємств Закарпатської, Київської, Одеської, Полтавської та Черкаської областей (7 місяців і більше).

З іншого боку, найменший середній період замовлень – до двох місяців включно – зафіксований у Дніпропетровській, Житомирській, Кіровоградській, Львівській, Сумській, Чернівецькій, Чернігівській, Харківській областях та в м. Києві.

ЦІНИ НА СИРОВИНУ ТА МАТЕРІАЛИ

Зміни щодо попереднього місяця

Темпи зростання цін на сировину та матеріали перервали тенденцію до сповільнення. Значення ІНДЕКСУ ЗМІН ЦІН НА СИРОВИНУ ТА МАТЕРІАЛИ суттєво зросло, із 0,24 до 0,36. Частка керівників підприємств, що вказали на збільшення цін у серпні, зросла з 26,4% до 35,8%. Частка тих, хто вважає, що змін не відбулось порівняно з попереднім місяцем, зменшилась із 72,3% до 62%. Частка тих, хто говорить про зменшення цін на сировину та матеріали, суттєво не змінилась та становить 2,2% (три місяці поспіль була 1,3%).

Розмір. Показник щодо зростання цін на сировину залежить від розміру підприємства. Показник великих підприємств є найвищим та становить 0,43. Значення показника для середніх підприємств є значно нижчим, воно становить 0,36. Ще нижче й однакове значення показника (0,26) мають малі та мікропідприємства.

Регіон. Зафіксовано суттєві регіональні відмінності. Значення індексу є вищим для Полтавської (0,97), Рівненської (0,90) та Сумської (0,79) областей. Показник Запорізької (0,03) області має найнижче значення.

Галузь. У галузевому розрізі значення ІНДЕКСУ ЗМІН ЦІН НА СИРОВИНУ ТА МАТЕРІАЛИ є найвищим для поліграфії (0,63), машинобудування (0,40) та деревообробної (0,38) промисловості. Найнижче значення індексу мають металообробка (0,19) та хімічна (0,24) промисловість.

¹ Подані середні значення. У цьому аналізі не розглядаються підприємства галузей сільського господарства, будівництва, торгівлі та послуг, а також підприємства, що ввійшли до категорії «Інші виробництва». Також не розглядаються підприємства галузі поліграфії через недостатню для проведення аналізу вибірки в цій галузі.

² До порівняння не включено регіони, у яких не були опитані підприємства (детальніше див. розділ «Вибірка»), а також Івано-Франківську область, де кількість респондентів, які відповіли на це запитання, була недостатньою для порівняльного аналізу.

Очікувані зміни цін на сировину та матеріали

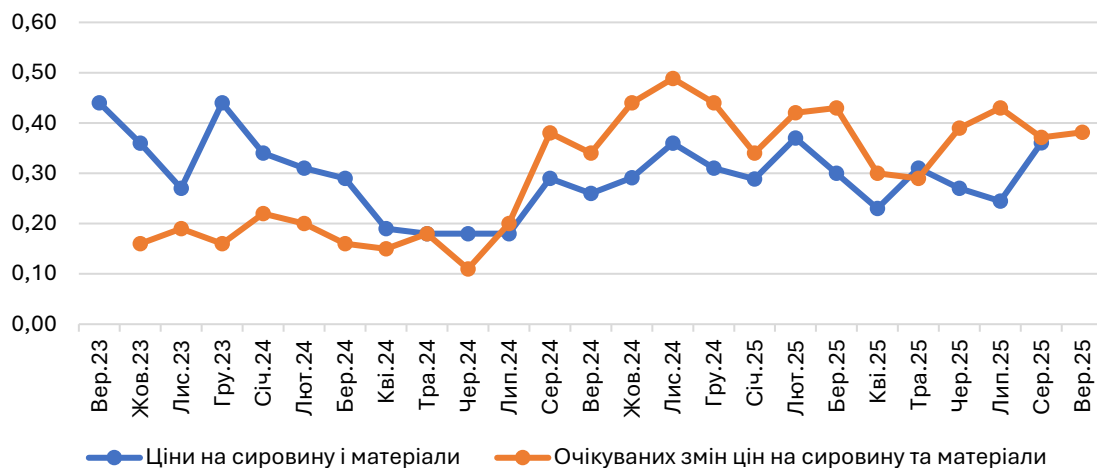
У короткостроковій перспективі підприємці не очікують значних змін показника. ІНДЕКС ОЧІКУВАНИХ ЗМІН ЦІН НА СИРОВИНУ ТА МАТЕРІАЛИ суттєво не змінився та становить 0,38 (був 0,37). Частка респондентів, які вважають, що змін не відбудеться, становить 58,2% (була 59,5%). Частка тих, хто очікує на підвищення цін, суттєво не змінилась та становить 40,6% (була 38,9%). Частка тих, хто вважає, що ціни на сировину та матеріали в наступні три місяці зменшуватимуться також залишилась без істотних змін та становить 1,2% (була 1,2%).

Розмір. Показник очікувань малих (0,41) підприємств є найвищим. Нижче та приблизно однакове значення показника мають великі (0,39) та мікропідприємства (0,37). Найнижче значення показника мають середні (0,33) підприємства.

Регіон. Найбільше про можливе збільшення цін на сировину та матеріали говорять у Закарпатській (1,00), Черкаській (0,89) та Львівській (0,57) областях. Показник Рівненської та Київської областей є найнижчим, однаковим та становить 0,10.

Галузь. У галузевому розрізі найвище значення індексу мають поліграфія (0,63) та легка (0,51) промисловість. Найнижчий показник має металообробка (0,21).

Рис. 21. Індекси змін цін на сировину та матеріали

ЦІНИ НА ГОТОВУ ПРОДУКЦІЮ (ВІДПУСКНІ ЦІНИ)

Зміни щодо попереднього місяця

Зі збільшенням цін на сировину та матеріали зросли також і ціни на готову продукцію. Значення ІНДЕКСУ змін цін НА ГОТОВУ ПРОДУКЦІЮ в серпні порівняно з липнем суттєво зросли, із 0,29 до 0,39. Частка керівників підприємств, що вказали на підвищення цін у серпні, збільшилась із 29,6% до 36,7%. Частка тих, хто вважає, що ціни не змінювались порівняно з попереднім місяцем, зменшилась із 69,1% до 62%. Частка респондентів, які говорять про зниження цін, залишилась незмінною та становить 1,3%, як і минулого місяця.

Розмір. Очікування щодо зростання цін є різними в залежності від розміру підприємства. Найвище значення показника мають великі (0,49) та середні (0,43) підприємства. Показник малих підприємств є суттєво нижчим та становить 0,24. Показник мікропідприємств має найнижче значення, яке становить 0,18.

Регіон. Водночас, зафіксовано суттєві регіональні відмінності. Значення індексу є вищим для Полтавської (0,97), Рівненської (0,90) та Сумської (0,89) областей. Показник Запорізької (0,03) області є найнижчим.

Галузь. У галузевому розрізі значення індексу змін цін НА ГОТОВУ ПРОДУКЦІЮ є найвищим для деревообробної (0,44) промисловості та харчової (0,39) промисловості. Найнижче значення має металообробка (0,19).

Очікувані зміни цін на готову продукцію

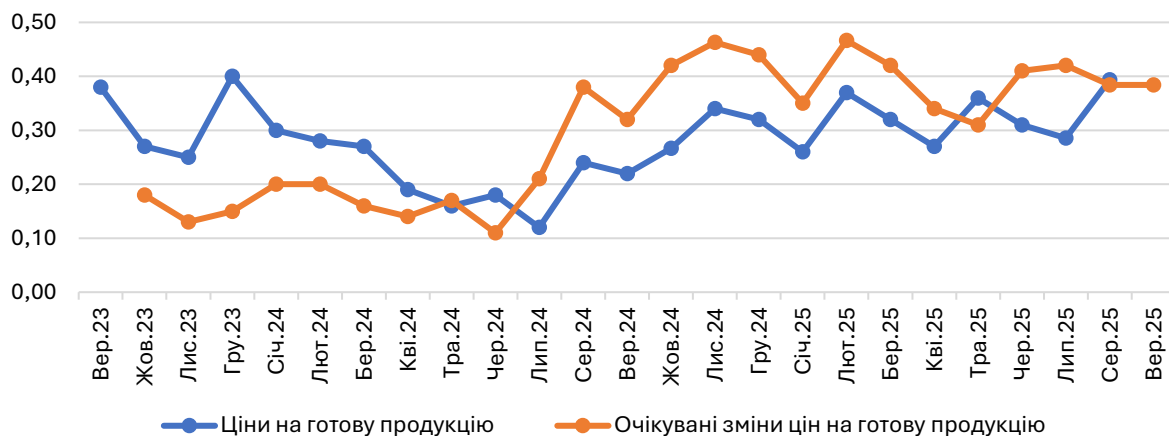
У найближчій перспективі керівники підприємств не очікують змін показника. Індекс очікуваних змін цін на готову продукцію залишився незмінним та становить 0,38, як і минулого місяця. Частка респондентів, що не планують змін, становить 59,3% (була 60%). Частка опитаних, що планують підвищення цін у наступні три місяці, суттєво не змінилась та становить 40% (була 39,3%). Частка опитаних, що вважає, що ціни на сировину та матеріали в наступні три місяці зменшуватимуться, залишилась незмінною, та становить 0,07%, як і минулого місяця.

Розмір. Найбільше на збільшення цін на готову продукцію очікують на малих (0,40) та мікропідприємствах (0,40). Показник великих (0,38) та середніх (0,35) підприємств є нижчим та приблизно однаковим.

Регіон. Найбільше про можливе підвищення відпускних цін говорять у Закарпатській (1,00), Черкаській (0,93) та Сумській (0,67) областях. Показник Рівненської та Київської областей є найнижчим, однаковим та становить 0,10.

Галузь. У галузевому розрізі найвище значення індексу мають поліграфія (0,50), виробництво будівельних матеріалів (0,48) та легка (0,43) промисловість. Найнижчий показник очікувань має металообробка (0,24).

Рис. 22. Індекси змін цін на готову продукцію

ДЕБІТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ

Зміни щодо попереднього місяця

Темпи накопичення заборгованості дещо прискорились. Значення індексу змін ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНІСТІ незначним чином збільшилось, із -0,07 до -0,05. Частка тих, хто повідомив про скорочення заборгованості, становить 20,8% (була 21,2%). Частка тих, у кого накопичилась заборгованість, становить 14,7% (була 13,3%). Частка тих, для кого нічого не змінилось, також суттєво не змінилась та становить 64,4% (була 65,5%).

Розмір. Ситуація з дебіторською заборгованістю є кращою для мікропідприємств, показник яких є найнижчим та становить -0,15. Показник малих та середніх підприємств є вищим та однаковим (-0,06). Показник великих підприємств становить -0,01.

Регіон. Зафіксована суттєва регіональна відмінність у значеннях цього показника. У розрізі регіонів найвище додатне значення показника зафіксовано в м. Києві (0,42), а також у Вінницькій та Київській (по 0,20 для кожної) областях. Водночас, у Сумській (-1,00), Дніпропетровській (-0,65) та Житомирській (-0,60) областях показник є найнижчим.

Галузь. При галузевому розподілі найвищий показник дебіторської заборгованості має поліграфія, значення для якої дорівнює нулю. Найнижчий показник у харчовій (-0,18) та хімічній (-0,14) промисловості.

Очікувані зміни дебіторської заборгованості

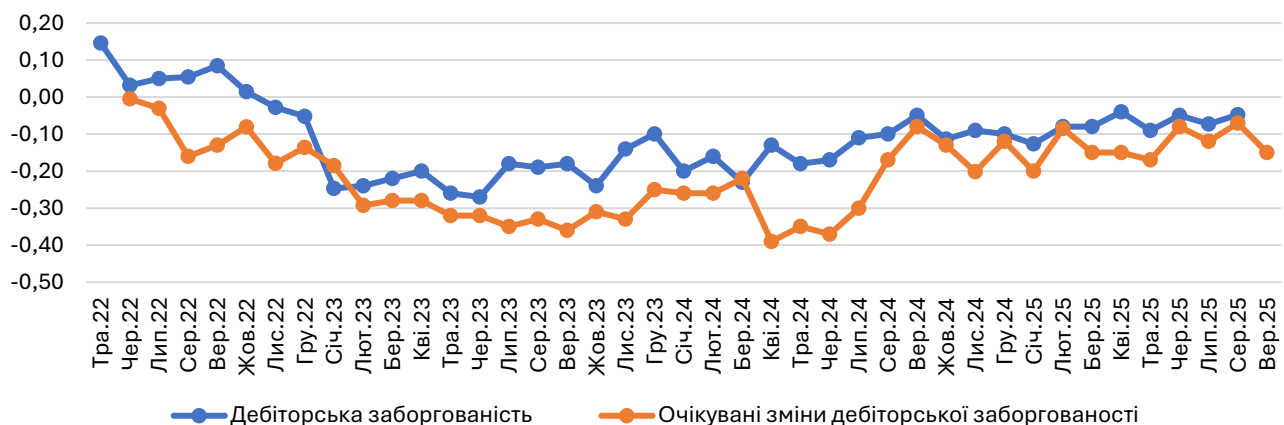
У перспективі трьох місяців підприємці очікують на сповільнення темпів накопичення заборгованості. ІНДЕКС ОЧІКУВАНИХ ЗМІН ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ зменшився з -0,07 до -0,15. Зменшилась частка опитаних, що очікують на накопичення заборгованості (із 12% до 7,4%). Водночас, частка тих, хто очікує на її скорочення, суттєво не змінилась та становить 24,7% (була 23%). Частка тих, хто вважає, що нічого не зміниться, збільшилась із 64,9% до 67,9%.

Розмір. При розподілі за розміром краще значення показника мають мікро- (-0,27) та середні (-0,25) підприємства. Показник малих підприємств становить -0,19. Найвище значення показника мають великі (-0,02) підприємства.

Регіон. У регіональному розподілі найбільше та вище за нуль значення мають м. Київ (0,33) та Полтавська (0,13) область із додатними значеннями. Найнижчим є показник Сумської (1,00) та Дніпропетровської (-0,79) областей.

Галузь. Гіршими очікування щодо накопичення дебіторської заборгованості спостерігаються в поліграфії, значення для якої є найвищим та дорівнює нулю. Найнижчий показник має виробництво будівельних матеріалів (-0,37).

Рис. 23. Індекси змін дебіторської заборгованості

КРЕДИТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ

Зміни щодо попереднього місяця

У серпні 2025 року темпи накопичення кредиторської заборгованості зберігають тенденцію до прискорення. ІНДЕКС ЗМІН КРЕДИТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ, хоча й незначним чином, проте збільшився з -0,08 до -0,06. У відсотковому розподілі збільшилась і частка опитаних, що повідомили про накопичення заборгованості (із 8,1% до 11,1%), і частка тих, для кого кредиторська заборгованість скорочувалась (із 18,4% до 20,4%). Частка тих, для кого нічого не змінилось, зменшилась із 73,5% до 68,5%.

Розмір. Показник кредиторської заборгованості є найнижчим та приблизно однаковим для мікро (-0,18) та малих (-0,17) підприємств. Показник середніх підприємств становить -0,07. Найвище значення показника мають великі (0,01) підприємства.

Регіон. Зафіксовано суттєві регіональні відмінності. Ситуація з накопиченням кредиторської заборгованості є гіршою в Одеській (0,30), Київській (0,25) та Вінницькій (0,12) областях, а також в м. Києві (0,11). Найкраща ситуація в Сумській (-1,00), Дніпропетровській (-0,65) та Житомирській (-0,48) областях.

Галузь. У галузевому розподілі найвищим є показник заборгованості для деревообробної (0,06) промисловості з єдиним додатним значенням. Найнижчий показник мають виробництво будівельних матеріалів (-0,19) та машинобудування (-0,18).

Очікувані зміни кредиторської заборгованості

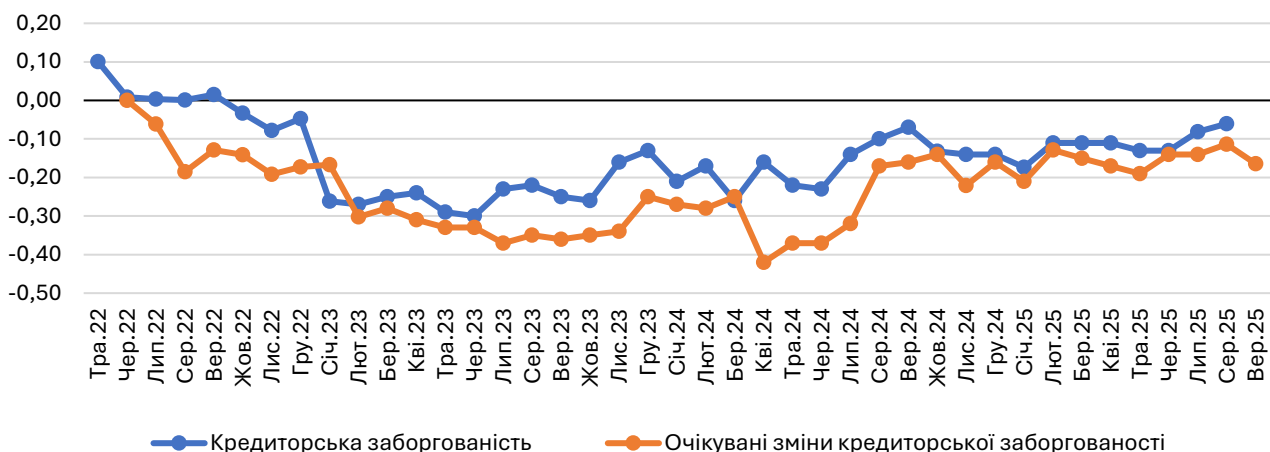
На наступні три місяці підприємці очікують на покращення показника. ІНДЕКС ОЧІКУВАНИХ ЗМІН КРЕДИТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНOSTІ зменшився з -0,11 до -0,16. Збільшилась частка тих, хто очікує на скорочення обсягів кредиторської заборгованості, із 20,8% до 25,2%. Водночас, частка тих, хто очікує на її накопичення, залишилась незмінною та становить 6%, як і минулого місяця. Частка тих респондентів, які вважають, що нічого не зміниться, зменшилась із 73,2% до 68,8%.

Розмір. Показник очікувань щодо накопичення кредиторської заборгованості для мікро- та малих (-0,26) підприємств є найнижчим та однаковим. Показник середніх підприємств становить -0,23. Найвище значення показника мають великі (-0,05) підприємства.

Регіон. Показник очікувань щодо змін кредиторської заборгованості для м. Києва (0,11) та Полтавської (0,07) області, має значеннями вище за нуль. Найнижчим є показник очікувань для Сумської (-1,00), Дніпропетровської (-0,63) та Житомирської (-0,57) областей.

Галузь. Серед галузей промисловості найвищим є показник поліграфії та деревообробної промисловості, значення для яких дорівнює нулю. Найнижче значення мають виробництво будівельних матеріалів (-0,37) та харчова (-0,23) промисловість.

Рис. 24. Індекс змін кредиторської заборгованості

ПОДАТКОВА ЗАБОРГОВАНІСТЬ

Зміни щодо попереднього місяця

Показник щодо темпів накопичення податкової заборгованості значно погіршився. ІНДЕКС ЗМІН ПОДАТКОВОЇ ЗАБОРГОВАНOSTІ, збільшився майже вдвічі, із -0,14 до -0,06. Частка підприємств, що повідомили про скорочення податкової заборгованості за минулий місяць, суттєво не змінилась та становить 18,3% (була 18,6%). Водночас, частка респондентів, які вказали на збільшення податкової заборгованості, суттєво збільшилась, із 2,7% до 10,5%. Частка тих, хто вважає, що жодних змін не відбулось, зменшилась із 78,7% до 71,2%.

Розмір. Показник накопичення податкової заборгованості є нижчим та приблизно однаковим для малих (-0,15) та мікропідприємств (-0,11). Показник середніх (-0,05) та великих (-0,03) підприємств є суттєво вищим.

Регіон. Спостерігаються суттєві відмінності в значенні цього показника за регіонами. Найвищим та додатним значення показника є для Рівненської (0,30) та Хмельницької (0,13) областей, зі значеннями вище нуля.

Найнижчим є показник Сумської (-1,00), Житомирської (-0,33), Одеської та Дніпропетровської (по -0,10 для кожної) областей.

Галузь. Найвищим показник податкової заборгованості є для деревообробної (0,18) промисловості та металообробки (0,05). Значення для виробництва будівельних матеріалів (-0,20) є найнижчим.

Очікувані зміни податкової заборгованості

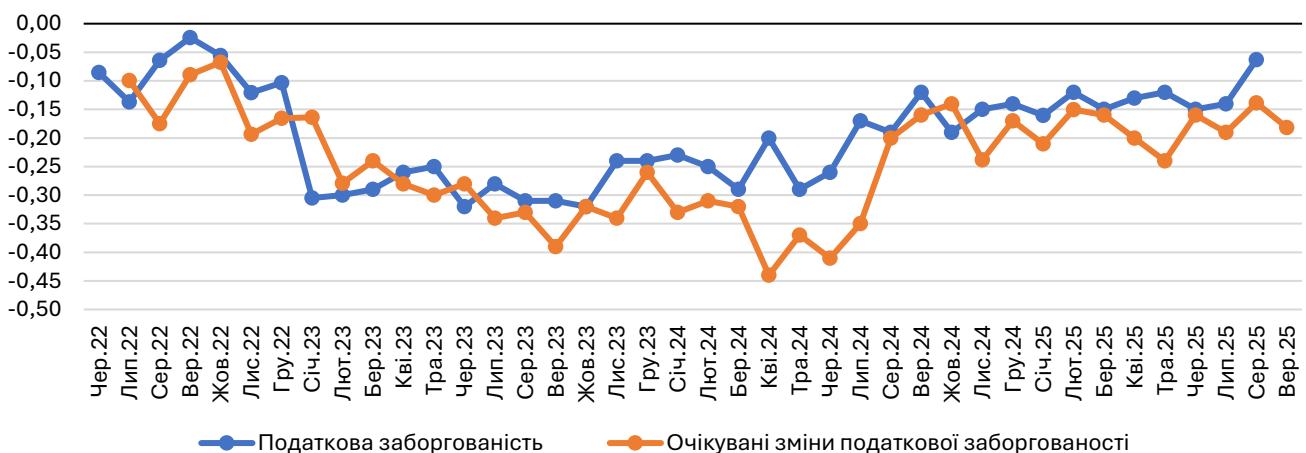
На наступні три місяці підприємці очікують на сповільнення темпів накопичення заборгованості. Індекс очікуваних змін податкової заборгованості зменшився з -0,14 до -0,18. Частка тих, хто прогнозує скорочення податкової заборгованості, збільшилась із 18,7% до 24,6%. Частка тих, хто очікує на її збільшення, суттєво не змінилась та становить 3,8% (була 2,4%). Частка тих, хто не очікує змін, зменшилась із 79% до 71,6%.

Розмір. Показник очікувань податкової заборгованості є найнижчим для мікропідприємств (-0,35). Показник малих (-0,25) та середніх (-0,21) підприємств є вищим та приблизно однаковим. Найвищим значення показника є для великих (-0,12) підприємств.

Регіон. У регіональному розподілі найвищий показник очікувань є для Волинської (0,08) та Полтавської (0,03) областей. Показник Сумської (-0,88), Одеської та Дніпропетровської (по -0,50 для кожної) областей є найнижчим.

Галузь. Найвищим показник очікувань податкової заборгованості є для поліграфії, значення для якої дорівнює нулю. Найнижчим є показник для виробництва будівельних матеріалів (-0,33).

Рис. 25. Індекс змін податкової заборгованості

КІЛЬКІСТЬ ПРАЦІВНИКІВ

Зміни щодо попереднього місяця

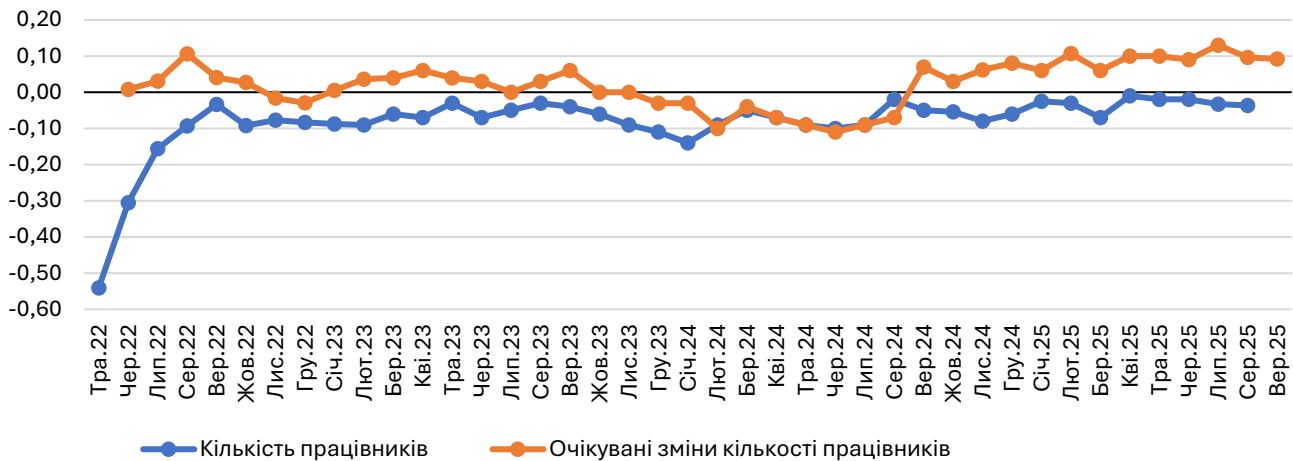
Темпи скорочення кількості працівників зберігають тенденцію до сповільнення. Індекс змін кількості працівників уже кілька місяців поспіль суттєво не змінюється та становить -0,04 у серпні (був -0,03 в липні та -0,02 в травні та червні). Незначним чином збільшилась і частка респондентів, що повідомляють про скорочення кількості співробітників (із 7,7% до 11,9%), і частка тих, хто вказав на їх збільшення (із 4,1% до 6,5%). Частка тих, для кого нічого не змінилось, зменшилась із 88,2% до 81,7%.

Розмір. Найбільше про скорочення кількості працівників говорять на малих (-0,12) підприємствах. Показник мікро- (-0,09) та середніх (-0,05) підприємств є дещо вищим. Найвище та додатне значення мають великі (0,05) підприємства.

Регіон. У регіональному розподілі найвищим та додатним значення показника є для Рівненської (0,90), Одеської (0,29) та Тернопільської (0,27) областей. Найчастіше про скорочення працівників повідомляють у м. Києві та Житомирській області (по 0,40 для кожної).

Галузь. Найвищим значення показника є для деревообробної промисловості (0,03). Найнижчим є показник для виробництва будівельних матеріалів (-0,25).

Рис. 26. Індекс змін кількості працівників

Очікувані зміни кількості працівників

На наступні три місяці підприємці не очікують істотних змін у кількості працівників: ІНДЕКС ОЧІКУВАНИХ ЗМІН КІЛЬКОСТІ ПРАЦІВНИКІВ суттєво не змінився та становить 0,09 (був 0,10). Незначним чином збільшилась і частка опитаних, які планують збільшувати кількість працівників (із 14,2% до 16,4%), і частка тих, хто очікує на скорочення кількості працівників (із 4,6% до 7,4%). Частка тих, хто не планує змін зменшилась із 81,2% до 76,3%.

Розмір. Показник очікувань щодо кількості працівників є приблизно однаковим незалежно від розміру підприємства. Показник мікропідприємств становить 0,11. Показник великих та середніх підприємств є однаковим та становить 0,10. Дещо нижчим є значення показника для малих (0,07) підприємств.

Регіон. Значення індексу очікуваних змін кількості працівників суттєво залежить від регіону розташування підприємства. У регіональному розподілі найвище значення показника мають Закарпатська (1,00) та Черкаська (0,86) області. Найнижчі значення показника мають Дніпропетровська (-0,70) та Житомирська (-0,43) області.

Галузь. У галузевому розрізі найвищим індекс очікувань є для легкої (0,20) та деревообробної (0,16) промисловості. Показник очікувань для виробництва будівельних матеріалів (-0,09) та металообробки (-0,04) є найнижчим із від'ємним значенням.

ПРАЦІВНИКИ У ВИМУШЕНИХ ВІДПУСКАХ

Зміни щодо попереднього місяця

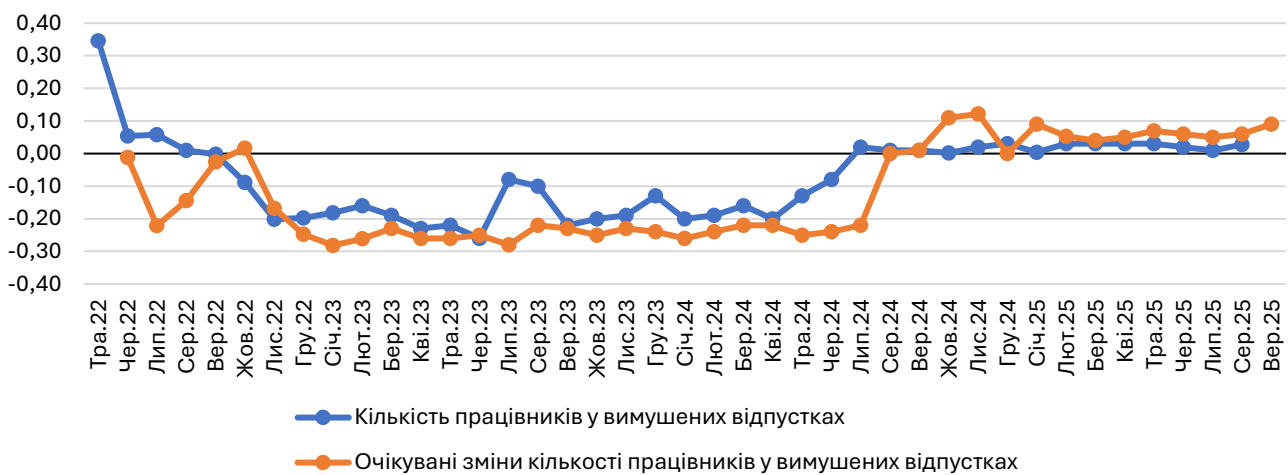
Темпи скорочення кількості працівників у вимушених відпустках зберігають тенденцію до сповільнення. ІНДЕКС ЗМІН КІЛЬКОСТІ ПРАЦІВНИКІВ У ВИМУШЕНИХ ВІДПУСКАХ суттєво не змінився та становить 0,03 (був 0,01). У відсотковому розподілі значних змін не відбулось. Частка тих, хто збільшував кількість таких працівників, суттєво не змінилась та становить 4,6% (була 4,3%). Частка тих, хто зменшував їхню кількість, також істотно не змінилась та становить 2,3% (була 3,1%). Частка тих, для кого за минулий місяць нічого не змінилося, становить 93% (була 92,6%).

Розмір. Показник мікропідприємств є вищим та становить 0,05. Показник малих (0,03) та великих (0,01) є несуттєво нижчим та приблизно однаковим. Найнижче та від'ємне значення показника мають середні (-0,02) підприємства.

Регіон. Найбільшою мірою з-поміж різних регіонів зростання показника спостерігається для підприємств Тернопільської (0,27) та Сумської (0,12) областей, а найчастіше про зменшення кількості співробітників, що перебувають у вимушених відпустках, повідомляють у Житомирській (-1,00), Хмельницькій та Одеській (по - 0,08 для кожної) областях.

Галузь. У галузевому розподілі вищі показники щодо кількості працівників у вимушених відпустках мають виробництво будівельних матеріалів (0,11) та харчова (0,04) промисловість. Показник поліграфії, машинобудування, металообробки та легкої промисловості є однаковим та дорівнює нулю.

Рис. 27. Індекси змін кількості працівників у вимушених відпустках

Очікувані зміни кількості працівників у вимушених відпустках

Підприємства, які мають працівників у вимушених відпустках, очікують на незначне збільшення кількості таких працівників. ІНДЕКС ОЧІКУВАНИХ ЗМІН КІЛЬКОСТІ ПРАЦІВНИКІВ У ВИМУШЕНИХ ВІДПУСКАХ несуттєво збільшився, із 0,06 до 0,09. Частка тих підприємств, на яких очікується зростання кількості працівників у вимушених відпустках, збільшилась із 6,9% до 10,1%. Частка тих, хто вважає, що кількість таких працівників на їхньому підприємстві скоротиться, істотно не змінилась та становить 0,3% (була 0,8%). Частка тих, хто вважає, що жодних змін не відбудеться, зменшилась із 92,2% до 89,6%.

Розмір. Показник малих (0,14) та середніх (0,13) підприємств є вищим та приблизно однаковим. Показник мікро- (0,05) та великих (0,03) підприємств є нижчим.

Регіон. Показник очікувань для Закарпатської (0,53), Сумської (0,44) та Черкаської (0,43) областей є найвищим. Показник для м. Києва має єдине від'ємне значення (-0,06).

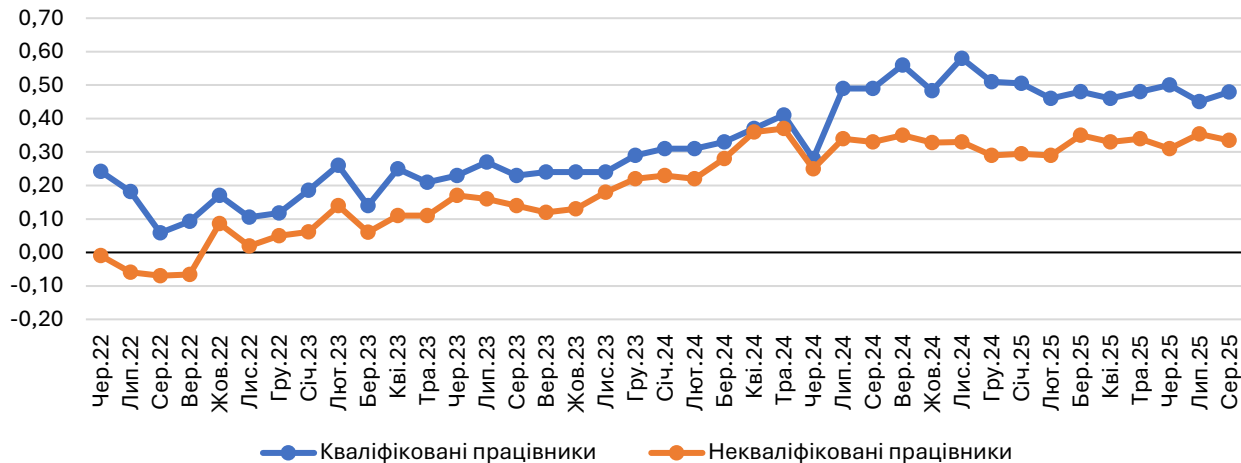
Галузь. Найвищим показник очікувань щодо зростання кількості працівників у вимушених відпустках є для хімічної (0,17) промисловості та поліграфії (0,14). Найнижчим є показник для металообробки та машинобудування, значення якого дорівнює нулю.

КВАЛІФІКОВАНІ ТА НЕКВАЛІФІКОВАНІ ПРАЦІВНИКИ

У серпні 2025 року труднощі в пошуку кваліфікованих працівників дещо збільшились, а для некваліфікованих працівників незначним чином зменшились. Значення ІНДЕКСУ ТРУДНОЩІВ У ПОШУКУ КВАЛІФІКОВАНИХ ПРАЦІВНИКІВ дещо зросло, збільшившись із 0,45 до 0,48. Значення ІНДЕКСУ ТРУДНОЩІВ У ПОШУКУ НЕКВАЛІФІКОВАНИХ ПРАЦІВНИКІВ несуттєво зменшилось, із 0,35 до 0,33.

Частка керівників підприємств, які вказали на те, що кваліфікованих працівників важче знайти, збільшилась із 44,8% до 50,1%, а частка тих, кому важче шукати некваліфікованих працівників, залишилась незмінною, та становить 36,3%, як і минулого місяця. Відсоток тих, кому легше знайти кваліфікованих працівників, змінився незначним чином та становить 1,6% (був 0,02%). Частка тих, кому легше шукати некваліфікованих працівників, дещо зросла, із 2,9% до 4,1%. Частка тих, хто не відчуває жодних змін у пошуку кваліфікованих робітників, зменшилась із 55% до 48,3%, а для некваліфікованих працівників цей відсоток істотно не змінився та становить 59,5% (був 60,7%).

Рис. 28. Індекси змін труднощів у пошуку кваліфікованих та некваліфікованих працівників

Кваліфіковані працівники

Розмір. Найскладніше шукати таких працівників для середніх (0,52) підприємств. Дещо нижчим є показник для малих (0,49) та мікропідприємств (0,47). Показник великих підприємств становить 0,43.

Регіон. Зафіксовано суттєві регіональні відмінності на ринку праці. У регіональному розподілі найважче шукати кваліфікованих працівників у Житомирській, Полтавській та Чернігівській (по 1,00 для кожної) областях. Найлегше кваліфікованих працівників знайти у Львівській та Рівненській областях, показник яких дорівнює нулю.

Галузь. У галузевому розподілі найбільше складнощів із пошуком кваліфікованих працівників мають виробництво будівельних матеріалів (0,68) та машинобудування (0,55). Найлегше шукати кваліфікованих працівників для деревообробної (0,33) та хімічної (0,35) промисловості.

Некваліфіковані працівники

Розмір. Показник труднощів у пошуку некваліфікованої робочої сили є дещо вищим та приблизно однаковим для великих (0,35), середніх та малих (по 0,33 для кожного) підприємств. Показник мікропідприємств є найнижчим та становить 0,20.

Регіон. У регіональному розподілі найважче шукати некваліфікованих працівників у Житомирській та Полтавській (по 1,00 для кожної) областях. Найлегше шукати таких працівників у Сумській (-0,65) області, показник якої має єдине від'ємне значення.

Галузь. Найвищі показники щодо пошуку некваліфікованих працівників спостерігаються для харчової (0,45) промисловості, а також для машинобудування та поліграфії (по 0,33 для кожної галузі). Найлегше шукати некваліфікованих працівників для хімічної (0,11) промисловості.

СПЕЦІАЛЬНА ЧАСТИНА ОПИТУВАННЯ

ВПЛИВ ВІЙНИ НА ПІДПРИЄМСТВА

Проблеми ведення бізнесу під час війни

У серпні 2025 року найгострішою перешкодою для бізнесу, викликаною повномасштабним російським вторгненням, став **брак робочої сили внаслідок призову або виїзду співробітників**- 62%. У період із січня 2025 року спостерігається коливання нестачі робочої сили внаслідок призову чи виїзду співробітників у межах 57 - 65%.

З різницею у 10% друге місце в рейтингу перешкод для бізнесу, викликаних повномасштабною війною, посіла проблема **безпеки праці**. Із цією проблемою зіштовхнулись 52% підприємств. Показник проблеми безпеки праці зменшився на 5% порівняно з липнем 2025 року.

Також другу сходинку в рейтингу перешкод займає проблема **зростання цін на сировину та матеріали** – 52%. Порівняно з червнем 2025 року показник зріс аж на 12%. У лютому 2025 року був зафіксований найвищий показник за весь період проведення опитування - 56%.

Третє місце в рейтингу перешкод зайняла проблема **зменшення попиту на продукцію/послуги**. Цю проблему відчули 28% підприємств, що на 11% менше, ніж було на початку 2025 року, а саме в січні, коли ця частка складала 39%. Показник коливається в межах 27 - 33% протягом 2025 року, за винятком січня.

Про **складнощі в перевезенні сировини або товарів територією України** в серпні повідомили 23% опитаних, внаслідок чого ця перешкода зайняла четверте місце в рейтингу перешкод. У серпні зафіксовано один із найвищих показників за 2025 рік. Однак частка підприємств, які зіткнулися зі складнощами в перевезенні сировини або товарів територією України, фактично залишається незмінною з початку 2025 року та коливається в межах 13 - 18%.

П'яте місце займає проблема **розриву ланцюжків постачання** – 15% підприємств вказали на цю перешкоду в серпні 2025 року. З початку 2025 року це найвищий показник, який також був зафіксований і в травні 2025 року.

Шосту сходинку в рейтингу перешкод займає **брак обігових коштів** – 12% у серпні. Показники коливаються в межах 10 - 15% протягом 2025 року. У червні 2025 року був зафіксований найвищий показник за весь період проведення опитування – 15%.

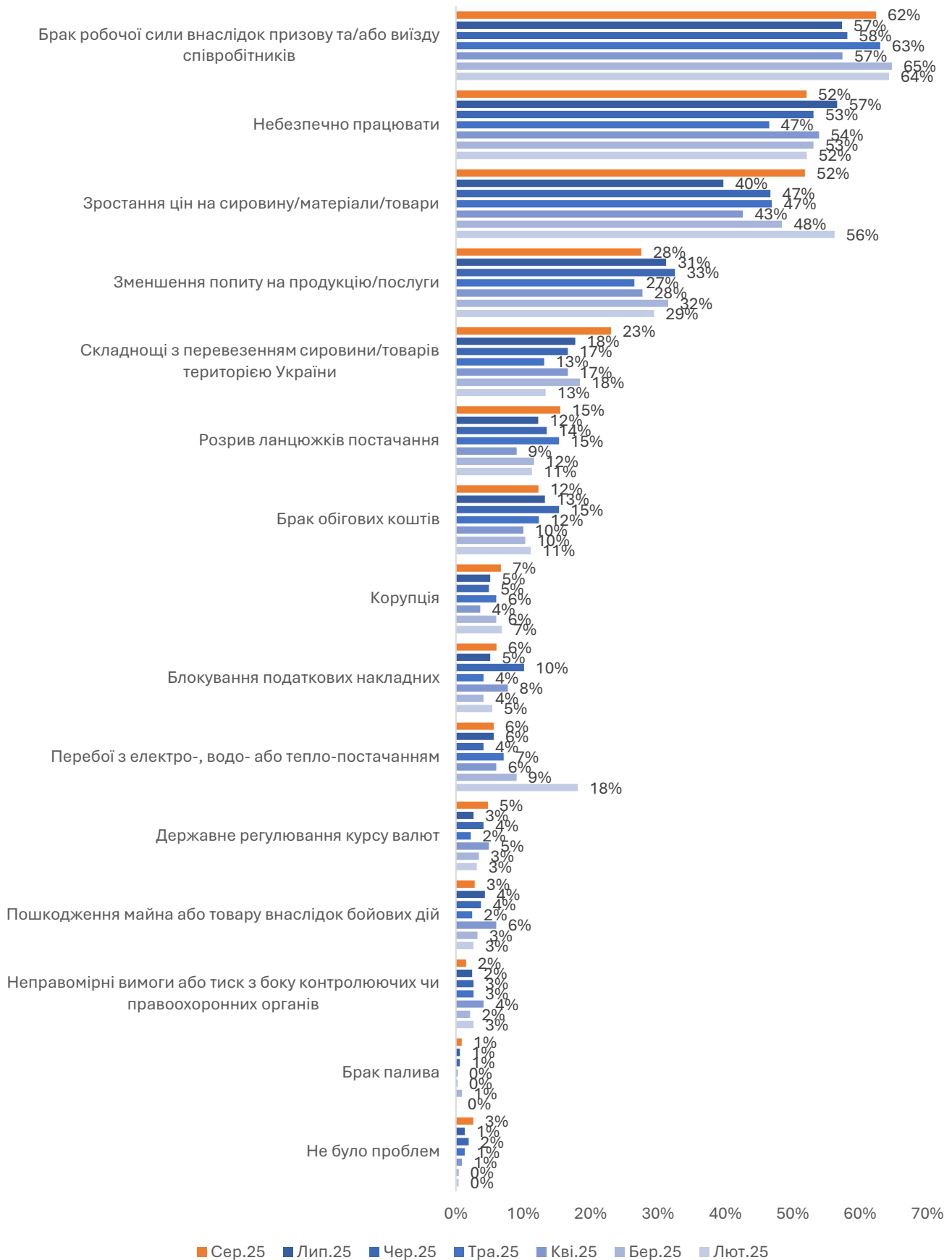
Сьоме місце в рейтингу перешкод займає **корупція** – 7%. Показник є фактично незмінним протягом усіх хвиль опитування та коливається в межах 4 - 7%.

Восьму сходинку займає проблема **блокування податкових накладних**. На неї в серпні 2025 року вказали 6%. У червні 2025 року цей показник був майже у два рази вищим і становив - 10%. Також восьме місце займає проблема **перебоїв з електро-, водо- та теплопостачанням**. На неї в серпні вказали 6% опитаних підприємств. Найвищий показник з початку 2025 року був зафіксований у січні 2025 року – 19%.

Дев'яте місце належить перешкоді, яка стосується **державного регулювання курсу валюти**. У серпні 2025 року на неї вказали 5%. Показник є фактично незмінним протягом усіх хвиль опитування та коливається в межах 3 - 5%.

Десяте місце в рейтингу перешкод для бізнесу, викликаних повномасштабним російським вторгненням, у серпні займає проблема **пошкодження майна або товару внаслідок бойових дій**. Ця перешкода виявилась проблемою для 3% підприємств.

Рис. 29. Найважливіші проблеми для опитаного бізнесу

Проблема **неправомірної вимоги або тиску з боку контролюючих чи правоохоронних органів** опинилась на одинадцятій сходинці, на неї вказали 2% підприємств.

Проблема **браку** палива була перешкодою для 1% опитаних підприємств у серпні 2025 року.

Крім цього, 3% підприємств у серпні 2025 року, сказали, що не зіштовхнулися з іншими перешкодами.

Проблеми бізнесу різного розміру. У серпні великі підприємства найчастіше повідомляли про перешкоду браку робочої сили - 65%, мікро-, малі та середні підприємства: 45%, 62%, 67%. Також великі підприємства часто повідомляли про таку проблему безпеки праці - 64%. Тоді як мікро-, малі і середні підприємства вказали: 43%, 46%, 53% відповідно.

Мікропідприємства найбільше відчують на собі зростання цін на сировину та матеріали – 64%, тоді як малі, середні та великі – 51%, 47%, 54% відповідно. Також мікропідприємства найбільше реагують на зменшення попиту на продукцію – 37%, тоді як малі, середні та великі – 30%, 27%, 20% відповідно.

Проблеми бізнесу за галузями промисловості. Про те, що працювати небезпечно, найчастіше говорив бізнес, що пов'язаний із галуззю металургії (65%), з хімічною промисловістю (65%), машинобудуванням (60%), а також із харчовою промисловістю (56%).

У всіх галузях, а саме в деревообробній промисловості, харчовій промисловості, легкій промисловості, у галузі машинобудування, хімічній промисловості, у галузі виробництва будівельних матеріалів та в галузі виробництва металу та металообробки повідомляють про брак робочої сили через мобілізацію або виїзд співробітників (більше 56%).

У галузі легкої промисловості найчастіше скаржаться на зростання цін на сировину та матеріали – 63%. Також підприємства в галузі машинобудування скаржаться на зростання цін на сировину та матеріали – 59%.

Про зменшення попиту на продукцію/послуги в серпні найчастіше повідомляли підприємства в галузі легкої промисловості (33%), будівельних матеріалів (33%)³ та деревообробних матеріалів (31%).

Проблеми бізнесу за регіонами. Усі підприємства в Запорізькій області вказали на проблему безпеки праці. Також високі частки бізнесу, який зіштовхнувся з проблемою безпеки праці, зафіксовані у Вінницькій, Дніпропетровській, Київській, Кіровоградській, Одеській, Полтавській, Сумській, Харківській та Черкаській областях - більше 70%. Про зростання цін на сировину та матеріали найчастіше говорили підприємства в Житомирській, Львівській, Полтавській, Тернопільській, Харківській, Сумській областях та в м. Києві (більше 70%).

На зменшення попиту на продукцію/послуги скаржаться найбільше у м. Києві- 75%

На брак робочої сили через повномасштабну війну скаржаться всі опитані підприємства Полтавської області. Також висока частка зафіксована в Дніпропетровській, Житомирській, Закарпатській, Львівській, Одеській та Черкаській областях (більше 71%).

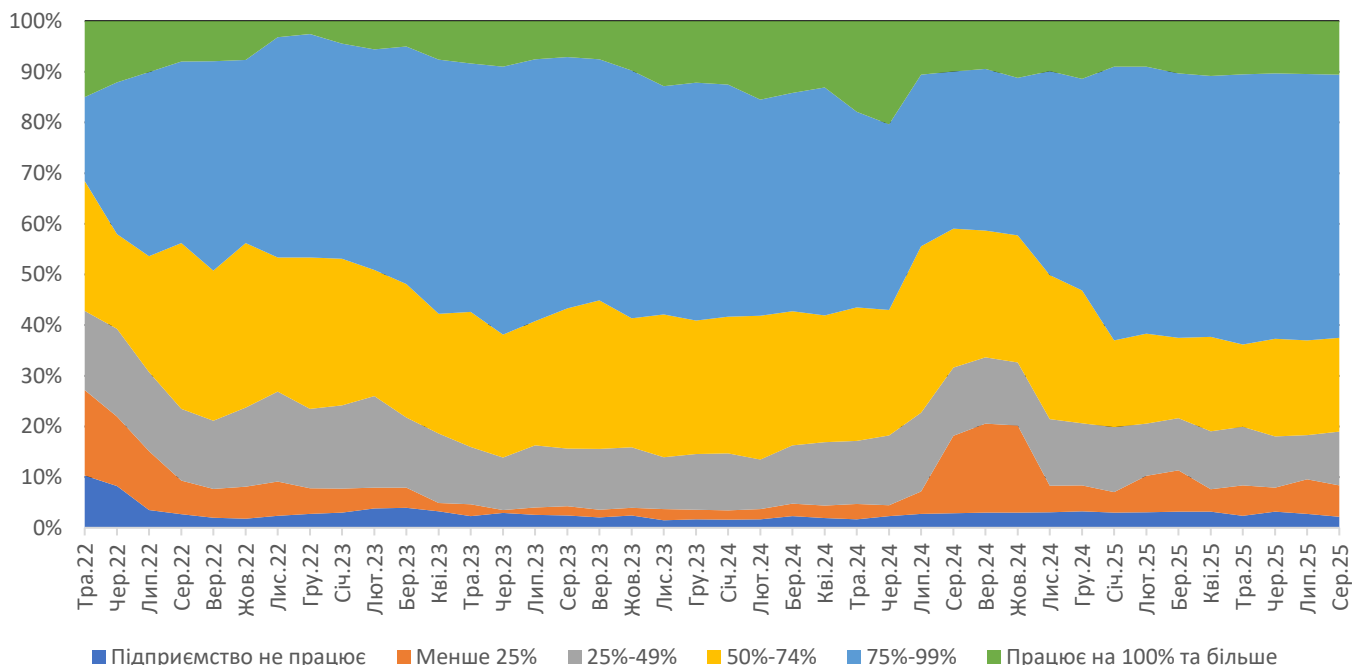
Вплив війни на завантаження виробничих потужностей/обсяги виробництва

У серпні 2025 року лише 11% підприємств повідомили, що працюють на повну потужність (100% і більше), що лише незначною мірою вище ніж у попередні місяці (10% у червні та липні). Водночас, частка підприємств, які працюють майже на повну потужність (75% - 99%), становила 52% (53% у липні). У результаті, **сумарна частка підприємств, які працюють на майже на повну та повну потужність, становила 63%**, що залишається на рівні попереднього місяця (63%).

³ У цьому аналізі не розглядаються підприємства галузей сільського господарства, будівництва, торгівлі та послуг, а також підприємства, що увійшли до категорії «Інші виробництва». Також не розглядаються підприємства галузі поліграфії через недостатню для проведення аналізу вибірки в цій галузі.

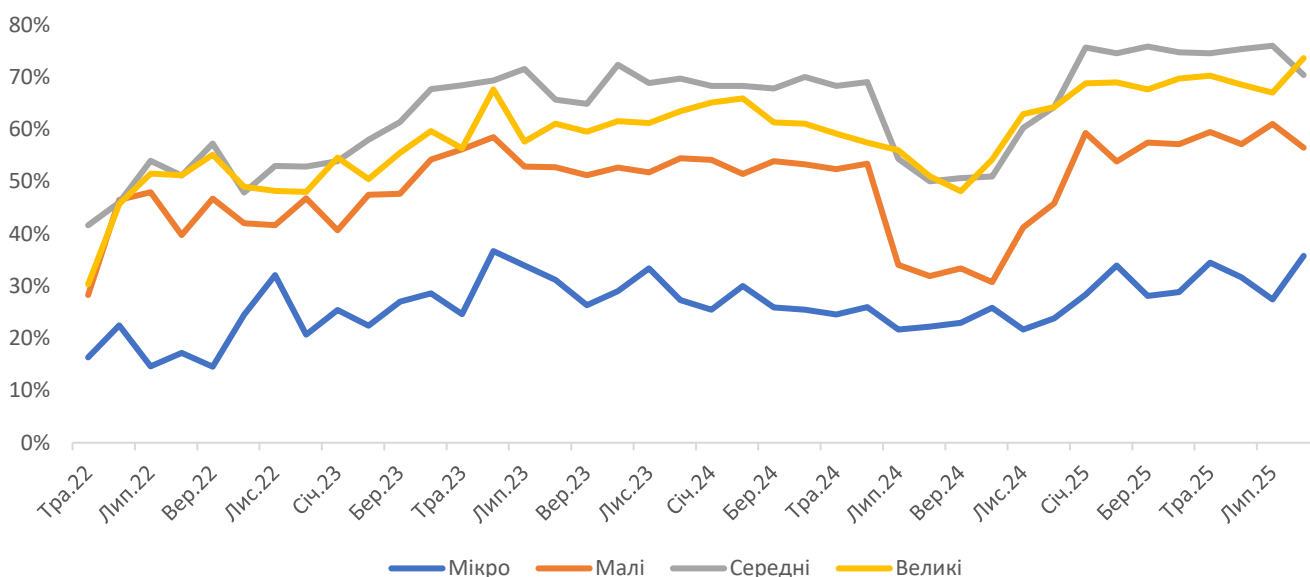
У серпні 2025 року 2% опитаних підприємств повідомили про припинення своєї діяльності впродовж війни. Цей показник продовжував залишатися низьким із липня 2022 року, у діапазоні 2% – 4%. На рівні менше ніж 25% від довоєнних обсягів виробництва працювали лише 6% підприємств у серпні (7% у липні). Окрім цього, 11% підприємств працювали на рівні 25% - 49% довоєнних виробничих потужностей (9% у липні). **У підсумку, у серпні майже кожне п'яте (19%) підприємство працювало менше ніж на половину потужності або не працювало порівняно з довоєнним часом.**

Рис. 30. Вплив війни на роботу підприємств (% опитаних)

Результати бізнесу різного розміру. У серпні 2025 року знизився рівень завантаження виробничих потужностей малих та середніх підприємств, тоді як мікро- та великих підприємств зріс. Частка мікропідприємств, які працювали на майже повну та повну потужність, зростає з 27% у липні до 36% у серпні, а великих – з 67% до 74%. Водночас, відповідний показник малих знизився з 61% до 56%, а середніх – з 76% до 70%.

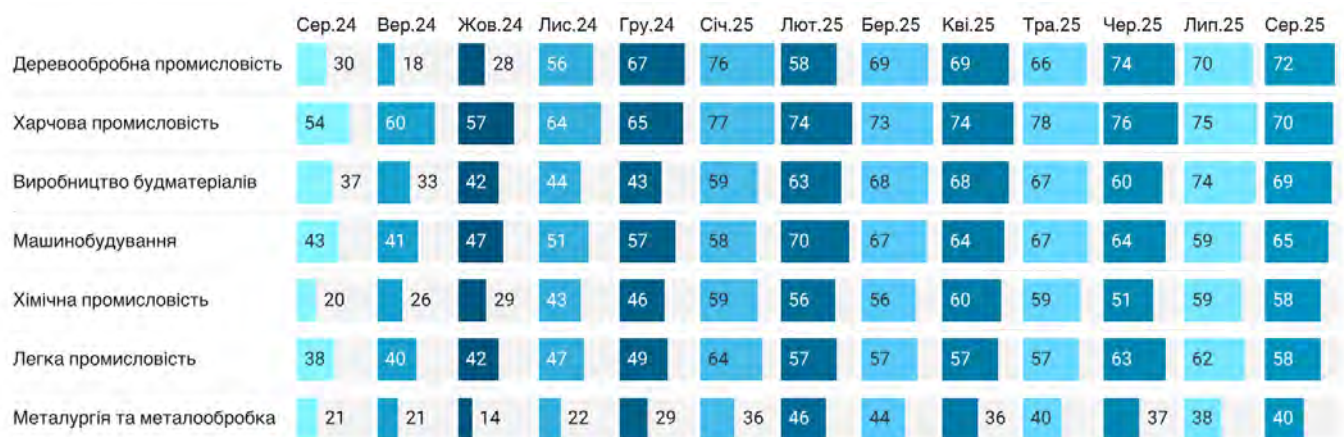
Рис. 31. Частка підприємств, які працюють майже на повну та повну потужність (75 – 99%, 100% та більше) порівняно з довоєнним періодом (за розміром підприємств, %)

Станом на серпень 2025 року не працювали 11% представників мікробізнесу. Також не працювали 2% малих, 1% середніх підприємств, але працювали всі великі підприємства. Таким чином, **мікробізнес упродовж усіх хвиль опитування залишається більш чутливим до викликів воєнного часу.**

Результати бізнесу різних галузей. Деревообробна промисловість вийшла на першу сходинку за завантаженням виробничих потужностей – працюють майже на повну або повну потужність 72% галузі в серпні (70% у липні). Харчова галузь опустилася з першої сходинки на другу – показник знизився з 75% до 70%. Також знизилося завантаження виробництва будівельних матеріалів, яке на третій сходинці за завантаженням – із 74% до 69%. Найнижчий рівень завантаження виробничих потужностей залишається в металургії та металообробці (40% у серпні працювали на високому рівні завантаження).

Рис. 32. Частка промислових підприємств, які працюють майже на повну та повну потужність (75 – 99%, 100% та більше) порівняно з довоєнним періодом, % опитаних за галузями⁴

Created with Datawrapper

Результати за регіонами. У серпні в більшості регіонів спостерігався невисокий рівень завантаження виробничих потужностей. Однак майже на повну та повну потужність у грудні продовжували працювати всі опитані підприємства в Житомирській (100%), Закарпатській (100%), Полтавській (100%), Рівненській (100%) та Черкаській (100%) областях. Ситуація залишається складною в прифронтовій Запорізькій області, де відсутні підприємства, які б працювали на високому рівні завантаження потужностей.

ВПЛИВ ВІЙНИ НА ЕКСПОРТНУ ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ

У рамках сорокової хвилі опитування серед усіх респондентів зафіксовано **58% підприємств, що були або є експортерами**. Водночас, 31% підприємств ніколи не мали експорту, а майже 11% не змогли дати відповіді на запитання.

Станом на серпень 2025 року серед експортерів близько **84% опитаних вказали, що експортували до війни, а також продовжували експортувати впродовж останніх 12-ти місяців**. Ще близько 2% підприємств уперше розпочали експортувати саме під час війни (упродовж останніх 12-ти місяців). Водночас, близько 14% підприємств експортували до початку війни, але не мали експорту впродовж останніх 12-ти місяців. Український бізнес досягнув певної планки відновлення експортної діяльності, адже частина бізнесу не може побороти нові виклики для відновлення експорту.

Результати бізнесу різного розміру. За результатами серпня 2025 року, знову зафіксовано закономірність щодо стану експортної діяльності залежно від розміру підприємства. Серед мікробізнесу 40% підприємств, які експортували до війни, але не мали експортної діяльності впродовж останніх 12-ти місяців. Також висока

⁴ Дані для поліграфічної промисловості не доступні для більшої частини 2025 року через недостатню наповнюваність підвибірки.

частка підприємств, які не можуть відновити експорту, серед малого бізнесу – 22%. Дещо краща ситуація серед експортерів середнього розміру: 17% опитаних не експортували останні 12 місяців. Найкраща ситуація серед великого бізнесу, у якого відповідний показник становив лише 4%. Таким чином, великі підприємства традиційно є лідерами з відновлення експортної діяльності.

Рис. 33. Вплив війни на експортну діяльність (% опитаних експортерів)

Created with Datawrapper

Рис. 34. Частка експортерів, які не експортували впродовж останніх 12-ти місяців, за розміром підприємств (% опитаних експортерів)

Created with Datawrapper

Рис. 35. Частка підприємств, які не експортували впродовж останніх 12-ти місяців, але були експортерами до повномасштабного вторгнення, за галуззю промисловості (% опитаних експортерів)

Created with Datawrapper

Результати бізнесу за галуззю. За даними серпня 2025 року, найбільш складна ситуація з відновленням експорту залишається в металургії та металообробці. Зокрема, 32% підприємств галузі вказали, що експортували до повномасштабного вторгнення, але не мали експорту впродовж останніх 12-ти місяців. У харчовій промисловості, яка в цілому є лідером відновлення, відповідний показник становить 15%. Водночас, найнижча частка підприємств, які не повернули експортну діяльність за вказаний період, у деревообробній промисловості – 6%.

Результати за регіонами. Упродовж усіх хвиль щомісячного опитування доступні дані не дозволяють зробити висновки щодо чітких регіональних закономірностей через недостатню наповнюваність підвбірок в окремих областях. Однак в окремих регіонах усі підприємства (серед тих, хто зміг дати відповідь) відновили експорт, зокрема у Закарпатській, Київській, Одеській, Полтавській, Рівненській, Харківській, Черкаській, Чернівецькій та Чернігівській областях. Найскладніша ситуація залишається в Дніпропетровській та Житомирській областях, у яких відповідно 78% та 50% не мали експорту впродовж останніх 12-ти місяців, хоча мали його до війни.

ВПЛИВ ВИМКНЕНЬ ЕЛЕКТРОПОСТАЧАННЯ

Під час сорокової хвилі опитування промисловим підприємствам було знову запропоновано оцінити вплив проблем з електропостачанням на їхню діяльність. **У липні 2025⁵ року незначною мірою покращилася ситуація з вимкненнями електропостачання порівняно з попереднім місяцем. Зокрема, у липні 10% підприємств тимчасово призупинили роботу через вимкнення електропостачання (для порівняння – у червні 7%).** При цьому, у 47% підприємств вимкнень взагалі не було (47% у червні). Окрім цього, 43% підприємств працювали весь час, навіть якщо відбувалися вимкнення. Водночас, 9% підприємств зупинили роботу лише на 1 - 10% робочого часу.

Рис. 36. Вплив вимкнень електропостачання на роботу підприємств, % опитаних

	Лип.24	Сер.24	Вер.24	Жов.24	Лис.24	Гру.24	Січ.25	Лют.25	Бер.25	Кві.25	Тра.25	Чер.25	Лип.25
Не було відключень	5	10	41	30	7	33	40	45	52	50	51	47	47
0% (працювало весь час)	23	24	34	31	24	39	22	29	41	34	36	46	43
1-10% часу не працювало	39	40	18	29	46	24	35	23	5	13	11	5	9
11-25% часу не працювало	24	23	6	8	20	3	3	0	1	0	2	1	1
26-50% часу не працювало	7	2	1	1	2	0	0	0	0	0	0	0	
51-100% часу не працювало	2	2	0	2	1	1	0	2	0	1	0	1	0

Created with Datawrapper

У результаті, у середньому через вимкнення електроенергії підприємства втратили 2% загального обсягу робочого часу за липень 2025 року (серед тих підприємств, які мали вимкнення). Це на рівні попереднього місяця – у червні було теж 2%. При цьому, ситуація також дещо відрізняється залежно від розміру бізнесу, галузі та регіону.

Результати бізнесу різного розміру. Ситуація відрізняється для підприємств різного розміру. Наприклад, не було вимкнень у 65% мікро-, 46% малих, 41% середніх та 47% великих підприємств. Водночас, продовжували працювати навіть у випадку вимкнень 24% мікро-, 42% малих, 48% середніх та 45% великих підприємств. У

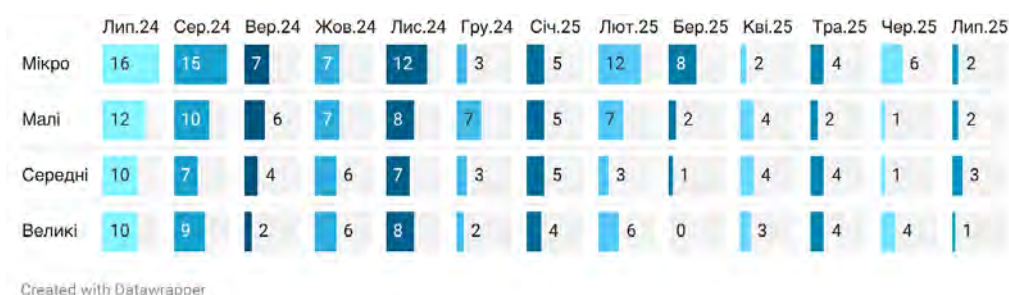
⁵ У рамках опитування, запитання щодо втрат робочого часу ставиться стосовно попереднього місяця, який уже завершився. Тобто, у серпні респондентів запитували про втрати робочого часу за липень.

липні 2025 року втрати робочого часу були найвищі серед середніх підприємств – 3%. Однак великі підприємства втратили лише 1% робочого часу, а малі та мікро – по 2%.

Рис. 37. Середній % часових втрат через вимкнення електропостачання, за місяцями

Рис. 38. Середній % часових втрат підприємств (за розміром), % опитаних

Результати бізнесу за галуззю. У липні 2025 року втрат робочого часу через вимкнення електропостачання не було зафіксовано в деревообробній промисловості. Однак в окремих галузях ситуація була незначною мірою гірша. Зокрема, у легкій промисловості, металургії та металообробці, машинобудуванні та хімічній промисловості втрати становили 3% робочого часу, а в харчовій – 1%.

Рис. 39. Середній % часових втрат підприємств (за галуззю промисловості), % опитаних

Результати бізнесу за регіонами. Результати опитування знову підтверджують певну регіональну специфіку негативного впливу вимкнення електропостачання. Найвищі середні часові втрати зафіксовано в Чернівецькій (17%), Сумській (8%) та Дніпропетровській (4%) областях. При цьому показник втрат підраховується лише серед тих підприємств, які мали вимкнення. У більшості регіонів втрати взагалі відсутні.

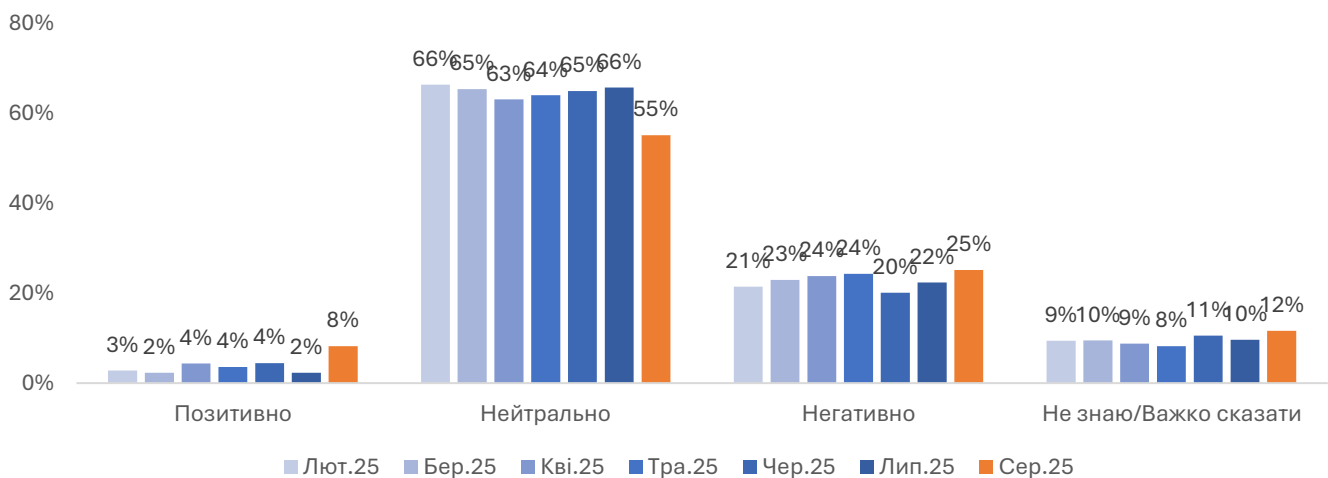
ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА

Оцінка державної політики з підтримки бізнесу

У серпні частка позитивних оцінок політики уряду щодо підтримки бізнесу склала 2 - 8%. Оцінка є досить високою, особливо за останній період. Рівень позитивних оцінок цієї політики вже близько року не перевищує 8%, а зафіксована в березні та в липні 2025 року частка 2% стала найнижчим показником за весь період цього дослідження, перша хвиля якого була проведена у травні 2022 року.

Частка нейтральних оцінок цієї політики зменшилась з 66% у липні до 55% у серпні, частка негативних оцінок зросла з 22% у липні до 25% у серпні. Решта 12% респондентів не змогли поставити оцінку цій політиці. Ця частка не змінюється останні чотири місяці.

Рис. 40. Оцінка державної політики з підтримки бізнесу

Оцінка державної політики з підтримки бізнесу за розміром бізнесу. На фоні низького рівня позитивних оцінок державної політики з підтримки бізнесу в цілому, оцінки дещо покращуються зі зростанням розміру підприємств. Так, серед великих підприємств цю політику позитивно оцінили 17% опитаних, тоді як серед мікробізнесу лише 3% підприємств.

Крім цього, представники мікро- та малих підприємств негативно оцінюють державну політику з підтримки бізнесу частіше, ніж представники решти бізнесу. Зокрема, 30% мікропідприємств та 36% малих підприємств поставили негативні оцінки державній політиці, у той час як серед респондентів, які представляють середній та великий бізнес, відповідна частка складає 22% та 12%.

Оцінка державної політики з підтримки бізнесу за сектором. Найчастіше позитивні оцінки державній політиці з підтримки бізнесу ставлять представники машинобудівної промисловості (11%)⁶.

Серед підприємств будівельної промисловості зафіксована одна з найвищих часток негативних оцінок цієї політики (33%). Також цю політику часто негативно оцінюють підприємства машинобудівної галузі (27%) та підприємства легкої промисловості – 32%.

Оцінка державної політики з підтримки бізнесу за регіоном. Найвищий рівень позитивних оцінок державної політики з підтримки бізнесу в серпні 2025 року зафіксовано у Київській та Рівненській областях (30% опитаних).

⁶ У цьому аналізі не розглядаються підприємства галузей сільського господарства, будівництва, торгівлі та послуг, а також підприємства, що ввійшли до категорії «Інші виробництва». Також не розглядаються підприємства галузі поліграфії через недостатню для проведення аналізу вибірки в цій галузі.

Разом із цим, найбільші частки негативних оцінок зафіксовано серед бізнесу в Тернопільській (82%), Вінницькій (76%) областях та в м. Києві – 60%.

Що покращить становище бізнесу? Очікувані заходи і зміни

У серпні 2025 року ми знову запитали представників підприємств про те, які зміни та заходи покращили б становище їхнього бізнесу. Як у попередніх опитуваннях, коли було поставлено це запитання (у 2022, 2023, 2024 роках, у січні 2025 року та в серпні), найбільш очікуваною подією для учасників опитування стало **закінчення війни**. Цього очікує 89% опитаного бізнесу, що більше, ніж було влітку 2024 року (77%), і ближче до рівня січня 2025 року, коли ця частка склала 88%.

На другому місці серед бажаних змін – **зниження податків**. Цього в серпні 2025 року очікували 38% підприємств, що трішки більше, ніж було в серпні 2024 року, коли зниження податків було серед найбільш очікуваних змін для 37% підприємств.

Майже четверта частина бізнесу (25%) висловила потребу в **бронюванні працівників від військової служби**. Ця частка зменшилась порівняно з серпнем 2024 року - 32%.

На четвертому місці опинилась **допомога з пошуком партнерів, клієнтів, виходом на нові ринки** - 18%. Для порівняння, у серпні 2024 року цього потребували 11% опитаних підприємств.

Частка підприємств, які вважають за потрібне **спростити законодавчі умови для бізнесу**, продовжила зменшуватися. За 2 роки проведення цієї хвилі опитування – у січні 2024 року – за це висловлювалися 32% респондентів, а у серпні 2024 року ця частка зменшилася до 20%. У січні 2025 року таких підприємств стало менше – 18%, а в серпні 2025 року ще менше – 17%.

Про те, що їхньому бізнесу необхідно **повернути українських громадян з-за кордону**, у серпні 2025 року вказали 16% опитаних підприємств. Ще в січні 2025 року таких підприємств було в половину менше, а саме 8%.

Також варто зазначити, що в опитуванні в серпні 2024 року серед варіантів відповіді вперше було додано опцію **фіксування податків на поточному рівні без їх збільшення**. Таким чином, відповіді на це запитання дають можливість порівняти, що більш пріоритетне для бізнесу: уникнути підняття податків у світлі урядових ініціатив з їх збільшення, які стояли на політичному порядку денному на час проведення цієї хвилі опитування, чи досягнути їх зменшення.

Результати опитування показують, що зменшення податків все-таки обирають частіше. У серпні 2025 року на це вказали 16% підприємств, що менше, ніж було в серпні 2024 року, коли на це вказали 24% підприємств.

Частка бізнесу, який відчуває потребу в **програмах доступних кредитів для бізнесу**, не змінилась із серпня 2024 року до серпня 2025 року і становить 16%.

15% підприємств вказали, що потребують **програм прямої державної допомоги для бізнесу**. Ця частка зростає, адже ще в січні 2025 року таких було 9%.

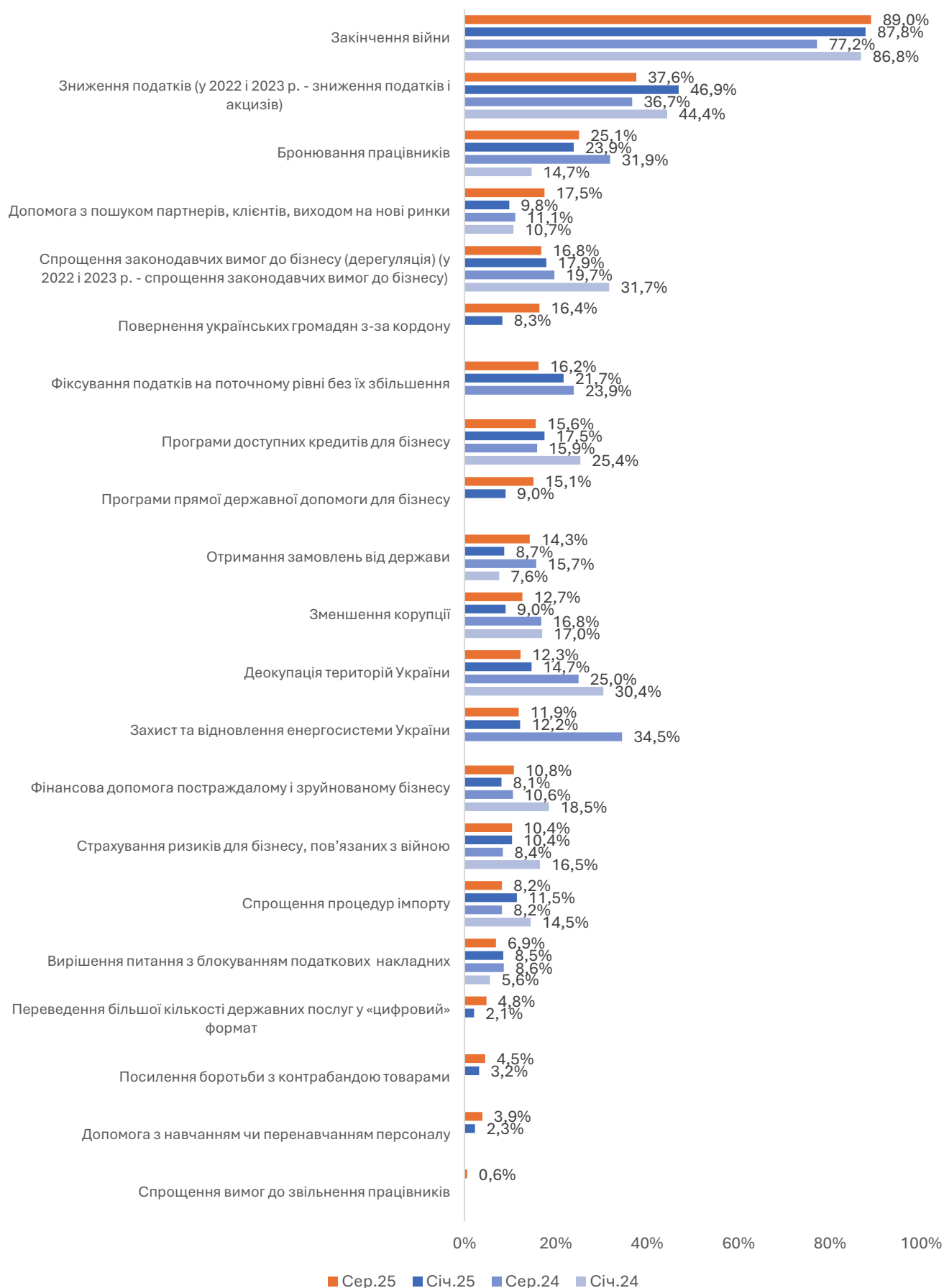
Також зросла частка тих підприємств, які потребують **замовлень від держави**. У січні 2025 року таких підприємств було 9%, а вже в серпні 2025 – 14%.

Про важливість **зменшення корупції** в серпні 2025 року говорили 13% підприємств. Ця частка змінилась порівняно з серпнем 2024 року, коли вона становила 17%.

Про те, що їхньому бізнесу допоможе **деокупація територій України**, у серпні 2025 року зазначили 12% підприємств. Ця частка поступово зменшується з січня 2024 року, коли вона становила – 30%.

Також 12% підприємств повідомили, що стан їхнього бізнесу покращив би **захист та відновлення енергосистеми України**. Цей захід був вперше включений до варіантів відповіді на це запитання в серпні 2024 року, з огляду на російські атаки на енергосистему України, що призвели до тривалих вимкнень електроенергії.

Рис. 41. Очікувані заходи та зміни, які, на думку опитаних, покращать становище їхнього бізнесу

Очікувані заходи і зміни за розміром підприємств. Закінчення війни є найголовнішим пріоритетом для бізнесу всіх розмірів (більше 88%). Наступна найбільш очікувана зміна – зменшення податків – отримала підтримку серед усіх розмірів: мікро-, малого, середнього та великого бізнесу (від 35% до 42% опитаних).

Великі підприємства частіше від підприємств менших розмірів вважають, що слід зафіксувати податки на поточному рівні без їх збільшення (23%), тоді коли підприємства мікро-, малі та середні, відповідно, - 9%, 15%, 15%.

Середні підприємства частіше від підприємств менших розмірів вважають, що слід бронювати працівників (34% цих підприємств). А підприємства мікро-, малого та великого розміру – 7%, 24%, 23% відповідно

Очікувані заходи і зміни за сектором. Закінчення війни є також головною очікуваною подією для опитаного бізнесу з усіх галузей промисловості⁷. Про потребу в зниженні податків найчастіше говорили підприємства легкої промисловості (42%).

Бронювання працівників найбільше підтримують у деревообробній галузі (39%), галузі будівельних матеріалів (38%), а також у харчовій промисловості (28%).

Очікувані заходи і зміни за регіонами. У більшості областей від 70% і більше опитаного місцевого бізнесу назвали закінчення війни серед подій і змін, які найбільше їм допоможуть⁸. Особливо цього чекають представники підприємств Вінницької, Закарпатської, Запорізької Київської, Кіровоградської, Львівської, Одеської, Полтавської, Рівненської, Сумської, Харківської, Хмельницької, Черкаської, Чернівецької та Чернігівської областей, а також м. Києва: тут закінчення війни стало важливим пріоритетом для 90% і більше респондентів.

У Полтавській області (90%) та в м. Києві (80%) найбільшою мірою підтримують зниження податків. Бронювання працівників найбільше підтримують у Закарпатській, Львівській, Дніпропетровській та Чернівецькій областях (більше 40%).

⁷ У цьому аналізі не розглядаються підприємства галузей сільського господарства, будівництва, торгівлі та послуг, а також підприємства, що ввійшли до категорії «Інші виробництва». Також не розглядаються підприємства галузі поліграфії через недостатню для проведення аналізу вибірки в цій галузі.

⁸ До порівняння не включено регіони, у яких не були опитані підприємства, а також Миколаївську та Полтавську області, у яких кількість опитаних була недостатньою для статистичного порівняння. Детальніше див. розділ «Вибірка».

МЕТОДОЛОГІЯ ОПИТУВАННЯ

У цьому звіті представлено результати 40-го нового щомісячного опитування підприємств «Український бізнес в умовах війни». Дані було зібрано за допомогою поєднання декількох методів збору даних: телефонне інтерв'ю представників бізнесу із внесенням відповідей до онлайн-форми інтерв'юерами та, у невеликій кількості випадків, самостійне заповнення онлайн-форми представниками підприємств, які під час попереднього телефонного контакту висловили бажання самостійно внести дані в онлайн-форму. Усі відповіді – і заповнені респондентами самостійно, і надані інтерв'юерам телефоном – було зібрано в одній базі даних. Після завершення опитування експерти ІЕД провели контроль та очищення даних і проаналізували відповіді.

У цьому опитуванні, зокрема, ми продовжуємо вивчати показники ділового клімату та кон'юнктури, які досліджує ІЕД у щоквартальних опитуваннях промислових підприємств у рамках проєкту «Ділова думка». Це, зокрема, показники, які в числовому вимірі показують зміни з місяця в місяць таких важливих для бізнесу показників, як обсяги виробництва та реалізації, обсяги експорту, запаси сировини та матеріалів, кількість нових замовлень та інших, а також очікування бізнесу щодо їх змін у наступні три та шість місяців.

Такі індекси обчислюють за єдиною методологією. Ми зараховуємо відповіді як +1, коли підприємство відповідає, що показник збільшився, 0, якщо він не змінився, і -1, якщо він зменшився, а результат є балансом між позитивними та негативним відповідями. Наприклад, якщо зі ста респондентів двадцять вказали на зростання виробництва, п'ятдесят респондентів – на його скорочення, і тридцять зазначили, що все залишилося без змін, то відповідне значення індексу буде -0,30. Додатне (від'ємне) значення індексу означає, що частка підприємств, на яких зросло виробництво, є більшою (меншою) ніж кількість тих, на яких виробництво скоротилось. Для більш точного заміру на рівні мікроданих відбувається зважування кожної відповіді з урахуванням розміру підприємства за кількістю працівників.

За допомогою таких індексів можна відстежувати динаміку змін цих показників, порівнювати їх у часі та швидко оцінювати загальний напрямок змін умов для ведення бізнесу та ситуації на підприємствах.

Польовий етап опитування тривав із 19 до 29 серпня 2025 року.

ВИБІРКА

Усього в 40-й хвилі було опитано 474 підприємства. Вони розташовані у Вінницькій, Волинській, Дніпропетровській, Закарпатській, Запорізькій, Житомирській, Івано-Франківській, Київській, Кіровоградській, Львівській, Одеській, Полтавській, Рівненській, Сумській, Тернопільській, Харківській, Хмельницькій, Черкаській, Чернівецькій, Чернігівській областях та в місті Києві. У кожному з цих регіонів було опитано від 4-х до 43-х підприємств⁹.

Більшість вибірки склали промислові підприємства – 41 підприємство або 88% вибірки. Серед них переважають підприємства харчової, легкої промисловості та машинобудування. До сфери сільського господарства належать 12 опитаних підприємств (3% вибірки), до торгівлі – 2 (65% вибірки). 14% підприємств або 3% вибірки працюють у сфері послуг, і 6 підприємств (1%) належать до галузі будівництва.

Серед опитаних підприємств є підприємства різних розмірів, які визначаються за кількістю працівників. Із них мікропідприємств (до 10-ти працівників включно) – 60 або 13% вибірки, малих (від 11-ти до 50-ти працівників) – 149 або 31% вибірки, середніх (від 51-го до 250-ти працівників) – 156 або 33% вибірки, і великих (більше ніж 250 працівників) – 109 або 23% вибірки.

⁹ В опитуванні зазначалась область, у якій знаходилося підприємство на час проведення опитування.

Додаток 1. Вибрані результати опитування в цифрах

Вибірка

Розмір підприємств

	Кількість	Частка вибірки
Мікро-	60	13%
Малі	149	31%
Середні	156	33%
Великі	109	23%
УСЬОГО	474	100%

Сектор/галузь промисловості

	Кількість	Частка вибірки
Сільське господарство	12	3%
Виробництво металу та металообробка	26	6%
Хімічна промисловість	37	8%
Машинобудування	56	12%
Деревообробна промисловість	33	7%
Виробництво будівельних матеріалів	27	6%
Харчова промисловість	146	31%
Легка промисловість	53	11%
Поліграфічна промисловість	8	2%
Інші виробництва	31	7%
Будівництво	6	1%
Торгівля	25	5%
Послуги	14	3%
УСЬОГО	474	100%

Показники діяльності підприємств та ділового середовища, за розміром, індекс змін (серпень 2025)

	Усі	Мікро	Малі	Середні	Великі
Виробництво	0,17	-0,14	-0,01	0,17	0,35
Очікувані зміни виробництва	0,49	0,09	0,33	0,50	0,62
Продажі	0,21	-0,12	0,03	0,21	0,38
Очікувані зміни продажів	0,48	0,13	0,32	0,48	0,62
Експорт	0,21	-0,40	0,00	0,18	0,32
Очікувані зміни експорту	0,48	0,14	0,29	0,42	0,61
Дебіторська заборгованість	-0,05	-0,15	-0,06	-0,06	-0,01
Очікувані зміни дебіторської заборгованості	-0,15	-0,27	-0,19	-0,25	-0,02
Кредиторська заборгованість	-0,06	-0,18	-0,17	-0,07	0,01
Очікувані зміни кредиторської заборгованості	-0,16	-0,26	-0,26	-0,23	-0,05
Податкова заборгованість	-0,06	-0,11	-0,15	-0,05	-0,03

	Усі	Мікро	Малі	Середні	Великі
Очікувані зміни податкової заборгованості	-0,18	-0,32	-0,25	-0,21	-0,12
Запаси сировини	0,12	0,02	0,01	0,08	0,24
Очікувані зміни запасів сировини	0,27	0,08	0,14	0,26	0,39
Запаси готової продукції	0,02	0,02	-0,05	0,01	0,07
Очікувані зміни запасів готової продукції	0,08	-0,04	0,07	0,04	0,13
Нові замовлення	0,15	-0,25	-0,03	0,13	0,33
Очікувані зміни нових замовлень	0,40	0,12	0,27	0,44	0,47
Ціни на сировину та матеріали	0,36	0,26	0,26	0,36	0,43
Ціни на сировину та матеріали, очікування	0,38	0,39	0,47	0,36	0,34
Ціни на готову продукцію (відпускні ціни)	0,39	0,18	0,24	0,43	0,49
Ціни на готову продукцію (відпускні ціни), очікування	0,38	0,40	0,45	0,35	0,38
Кількість працівників	-0,04	-0,09	-0,12	-0,05	0,05
Очікувані зміни кількості працівників	0,09	0,11	0,07	0,10	0,10
Кількість працівників у вимушених відпустках	0,03	-0,02	0,03	0,01	0,05
Очікувані зміни кількості працівників у вимушених відпустках	0,09	0,05	0,14	0,13	0,03
Кваліфіковані працівники	0,48	0,47	0,49	0,52	0,43
Некваліфіковані працівники	0,33	0,20	0,33	0,33	0,35
Оцінка фінансово-економічної ситуації	0,02	-0,32	-0,05	0,02	0,11
Очікувані зміни фінансово-економічної ситуації	0,31	0,00	0,16	0,30	0,44
Оцінка ділового середовища	0,04	-0,36	-0,13	0,07	0,16
Очікувані зміни ділового середовища	0,32	-0,09	0,18	0,33	0,44
Чи плануєте Ви розширити діяльність свого підприємства протягом найближчих двох років?	0,14	0,22	0,03	0,12	0,21
Як Ви оцінюєте фінансово-економічне становище Вашого підприємства в поточному місяці порівняно з аналогічним періодом минулого 2024 року?	0,14	-0,33	0,06	0,13	0,29

Показники діяльності підприємств та ділового середовища, за галуззю промисловості, індекс змін (серпень 2025)

	Усі	Виробництво металу та металообробка	Хімічна промисловість	Машинобудування	Деревообробна промисловість
Виробництво	0,17	-0,12	-0,03	0,02	0,09

	Усі	Виробництво металу та металообробка	Хімічна промисловість	Машинобудування	Деревообробна промисловість
Очікувані зміни виробництва	0,49	0,12	0,42	0,56	0,50
Продажі	0,21	-0,12	0,11	0,04	0,19
Очікувані зміни продажів	0,48	0,08	0,39	0,58	0,50
Експорт	0,21	0,29	-0,13	0,05	-0,06
Очікувані зміни експорту	0,48	0,25	0,38	0,35	0,50
Дебіторська заборгованість	-0,05	-0,08	-0,08	-0,05	0,07
Очікувані зміни дебіторської заборгованості	-0,15	-0,21	-0,14	-0,09	-0,06
Кредиторська заборгованість	-0,06	-0,16	-0,13	-0,18	0,06
Очікувані зміни кредиторської заборгованості	-0,16	-0,17	-0,10	-0,12	0,00
Податкова заборгованість	-0,06	0,05	-0,17	-0,12	0,18
Очікувані зміни податкової заборгованості	-0,18	-0,23	-0,22	-0,07	-0,07
Запаси сировини	0,12	-0,08	0,08	0,06	0,03
Очікувані зміни запасів сировини	0,27	0,00	0,22	0,15	0,28
Запаси готової продукції	0,02	-0,04	-0,14	-0,04	0,07
Очікувані зміни запасів готової продукції	0,08	-0,15	0,06	0,09	0,17
Нові замовлення	0,15	-0,12	0,08	-0,02	0,16
Очікувані зміни нових замовлень	0,40	0,00	0,29	0,40	0,38
Ціни на сировину та матеріали	0,36	0,19	0,24	0,40	0,38
Ціни на сировину та матеріали, очікування	0,38	0,21	0,39	0,42	0,37
Ціни на готову продукцію (відпускні ціни)	0,39	0,19	0,30	0,38	0,44
Ціни на готову продукцію (відпускні ціни), очікування	0,38	0,24	0,40	0,38	0,37
Кількість працівників	-0,04	-0,04	-0,14	-0,11	0,03
Очікувані зміни кількості працівників	0,09	-0,04	0,12	0,02	0,16
Кількість працівників у вимушених відпустках	0,03	0,00	0,03	0,00	0,03
Очікувані зміни кількості працівників у вимушених відпустках	0,09	0,05	0,17	0,05	0,10
Кваліфіковані працівники	0,48	0,48	0,35	0,55	0,33
Некваліфіковані працівники	0,33	0,19	0,11	0,43	0,17
Оцінка фінансово-економічної ситуації	0,02	-0,08	0,08	-0,08	0,00
Очікувані зміни фінансово-економічної ситуації	0,31	0,04	0,22	0,35	0,32
Оцінка ділового середовища	0,04	-0,13	-0,03	0,00	0,03

	Усі	Виробництво металу та металообробка	Хімічна промисловість	Машинобудування	Деревообробна промисловість
Очікувані зміни ділового середовища	0,32	0,00	0,25	0,33	0,42
Чи плануєте Ви розширити діяльність свого підприємства протягом найближчих двох років?	0,14	0,05	0,16	0,16	0,13
Як Ви оцінюєте фінансово-економічне становище Вашого підприємства в поточному місяці порівняно з аналогічним періодом минулого 2024 року?	0,14	-0,08	0,19	0,14	0,19

	Усі	Виробництво будматеріалів	Харчова промисловість	Легка промисловість	Поліграфічна промисловість
Виробництво	0,17	0,12	0,27	0,02	-0,50
Очікувані зміни виробництва	0,49	-0,04	0,47	0,43	0,63
Продажі	0,21	0,17	0,33	-0,02	-0,50
Очікувані зміни продажів	0,48	-0,08	0,48	0,41	0,38
Експорт	0,21	0,17	0,35	-0,12	-0,50
Очікувані зміни експорту	0,48	0,33	0,50	0,52	0,25
Дебіторська заборгованість	-0,05	-0,06	-0,10	0,03	0,33
Очікувані зміни дебіторської заборгованості	-0,15	-0,37	-0,18	-0,10	0,00
Кредиторська заборгованість	-0,06	-0,19	-0,03	-0,12	0,00
Очікувані зміни кредиторської заборгованості	-0,16	-0,37	-0,23	-0,16	0,00
Податкова заборгованість	-0,06	-0,20	-0,13	0,00	0,00
Очікувані зміни податкової заборгованості	-0,18	-0,33	-0,22	-0,21	0,00
Запаси сировини	0,12	-0,04	0,08	0,06	-0,12
Очікувані зміни запасів сировини	0,27	-0,04	0,34	0,14	0,00
Запаси готової продукції	0,02	-0,04	-0,01	0,00	-0,14
Очікувані зміни запасів готової продукції	0,08	0,09	0,05	0,17	0,00
Нові замовлення	0,15	-0,04	0,21	-0,08	-0,50
Очікувані зміни нових замовлень	0,40	0,00	0,43	0,33	0,25
Ціни на сировину та матеріали	0,36	0,30	0,35	0,29	0,63
Ціни на сировину та матеріали, очікування	0,38	0,48	0,35	0,51	0,63
Ціни на готову продукцію (відпускні ціни)	0,39	0,35	0,39	0,34	0,38
Ціни на готову продукцію (відпускні ціни), очікування	0,38	0,48	0,39	0,43	0,50

	Усі	Виробництво будматеріалів	Харчова промисловість	Легка промисловість	Поліграфічна промисловість
Кількість працівників	-0,04	-0,25	-0,02	-0,13	-0,12
Очікувані зміни кількості працівників	0,09	-0,09	0,07	0,20	0,13
Кількість працівників у вимушених відпустках	0,03	0,11	0,04	0,00	0,00
Очікувані зміни кількості працівників у вимушених відпустках	0,09	0,11	0,07	0,11	0,14
Кваліфіковані працівники	0,48	0,68	0,52	0,47	0,43
Некваліфіковані працівники	0,33	0,36	0,45	0,36	0,43
Оцінка фінансово-економічної ситуації	0,02	0,00	0,05	-0,10	-0,37
Очікувані зміни фінансово-економічної ситуації	0,31	-0,06	0,36	0,15	0,29
Оцінка ділового середовища	0,04	-0,08	0,07	-0,12	-0,25
Очікувані зміни ділового середовища	0,32	0,13	0,39	0,24	0,00
Чи плануєте Ви розширити діяльність свого підприємства протягом найближчих двох років?	0,14	-0,07	0,16	0,04	0,25
Як Ви оцінюєте фінансово-економічне становище Вашого підприємства в поточному місяці порівняно з аналогічним періодом минулого 2024 року?	0,14	0,00	0,18	0,00	-0,25

Вплив війни

Основні проблеми, із якими зіштовхується бізнес під час війни

Основні проблеми, із якими зіштовхується бізнес під час війни, за розміром бізнесу

	Усі	Мікро-	Малі	Середні	Великі
Брак робочої сили внаслідок призову та/або виїзду співробітників	62%	45%	62%	67%	65%
Небезпечно працювати	52%	43%	46%	53%	64%
Зростання цін на сировину/матеріали/товари	52%	64%	51%	47%	54%
Зменшення попиту на продукцію/послуги	28%	38%	30%	27%	30%
Складнощі з перевезенням сировини/товарів територією України	23%	36%	24%	18%	22%

Основні проблеми, із якими зіштовхується бізнес під час війни, за сектором

	Виробництво металу та металообробка	Хімічна промисловість	Машинобудування	Деревообробна промисловість
Брак робочої сили внаслідок призову та/або виїзду співробітників	73%	70%	64%	56%
Небезпечно працювати	65%	65%	60%	25%
Зростання цін на сировину/матеріали/товари	39%	35%	59%	44%
Зменшення попиту на продукцію/послуги	27%	30%	23%	31%
Складнощі з перевезенням сировини/товарів територією України	15%	27%	26%	13%

Основні проблеми, із якими зіштовхується бізнес під час війни, за сектором (продовження)

	Виробництво будівельних матеріалів	Харчова промисловість	Легка промисловість
Брак робочої сили внаслідок призову та/або виїзду співробітників	63%	66%	57%
Небезпечно працювати	42%	56%	37%
Зростання цін на сировину/матеріали/товари	38%	58%	63%
Зменшення попиту на продукцію/послуги	33%	25%	33%
Складнощі з перевезенням сировини/товарів територією України	29%	22%	24%

Оцінка державної політики з підтримки бізнесу

Оцінка державної політики з підтримки бізнесу, за розміром бізнесу

	Усі	Мікро-	Малі	Середні	Великі
Позитивно	8%	3%	6%	6%	17%
Нейтрально	55%	45%	45%	61%	66%
Негативно	25%	30%	36%	22%	12%
Не знають/Не відповіли	12%	22%	13%	12%	5%

Оцінка державної політики з підтримки бізнесу, за сектором

	Виробництво металу та металообробка	Хімічна промисловість	Машинобудування	Деревообробна промисловість
Позитивно	4%	8%	11%	9%
Нейтрально	65%	60%	57%	55%
Негативно	19%	22%	27%	12%
Не знають/Не відповіли	12%	11%	5%	24%

Оцінка державної політики з підтримки бізнесу, за сектором (продовження)

	Виробництво будівельних матеріалів	Харчова проми- словість	Легка промисловість
Позитивно	7%	8%	6%
Нейтрально	48%	61%	47%
Негативно	33%	24%	32%
Не знають/Не відповіли	11%	8%	15%

Забезпеченість замовленнями

Забезпеченість замовленнями, за розміром бізнесу

	Усі	Мікро-	Малі	Середні	Великі
Менше 1 місяця	19%	44%	18%	17%	12%
1 - 2 місяці	27%	37%	37%	23%	13%
3 - 5 місяців	21%	17%	18%	22%	26%
6 - 11 місяців	2%	%	24%	25%	30%
12 місяців і більше	10%	0%	3%	13%	19%

Забезпеченість замовленнями, за сектором

	Виробництво металу та ме- талообробка	Хімічна проми- словість	Машино- будування	Деревооб- робна проми- словість
Менше 1 місяця	12%	14%	20%	25%
1 - 2 місяці	50%	20%	28%	22%
3 - 5 місяців	15%	29%	24%	13%
6 - 11 місяців	8%	31%	20%	25%
12 місяців і більше	15%	%	10%	16%

Забезпеченість замовленнями, за сектором (продовження)

	Виробництво будівельних матеріалів	Харчова проми- словість	Легка промисловість
Менше 1 місяця	21%	19%	20%
1 - 2 місяці	50%	22%	31%
3 - 5 місяців	17%	22%	24%
6 - 11 місяців	13%	27%	22%
12 місяців і більше	0%	10%	4%